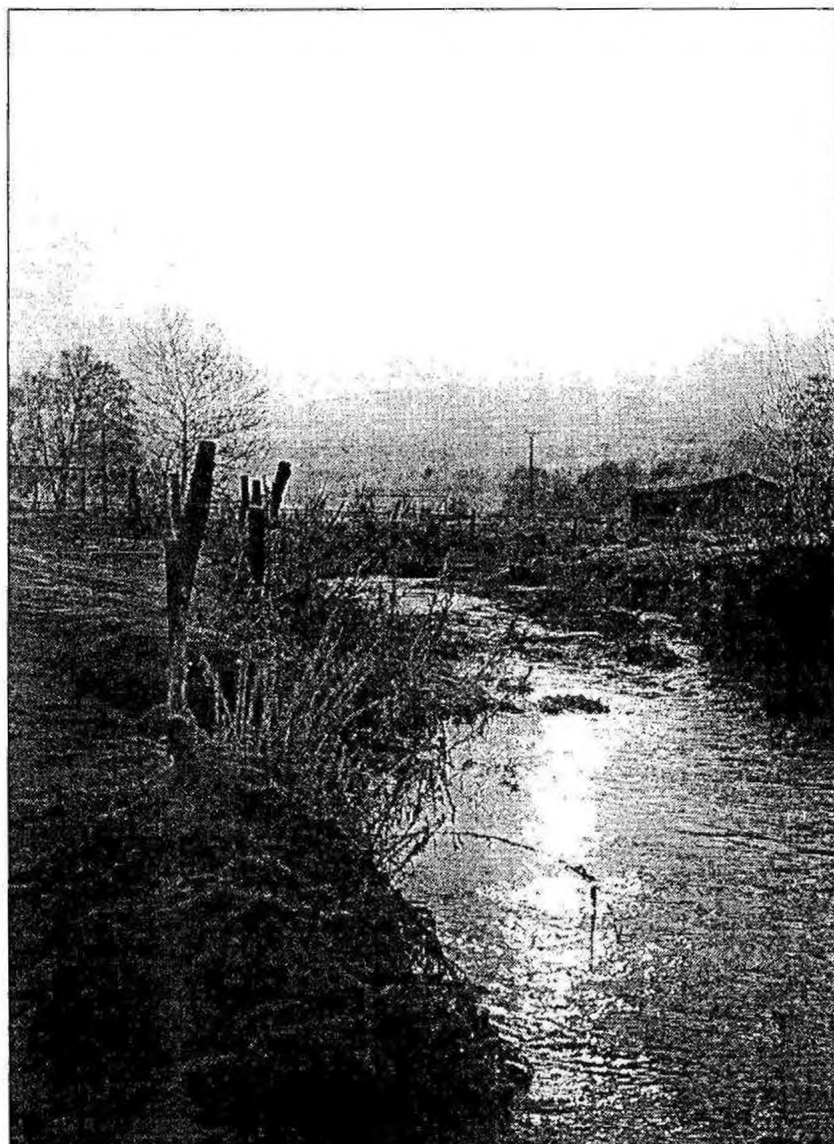

TURAI HIRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1993. NOVEMBER (Szent András hava)

A BÚCSÚZÁS LE DÉPART

Sírásuk szállt csak vészesebben
S az arcuk volt megtört fehér
Mint tisztaszirmú hó ha lebben
Vagy két kezed A sok levél
Csókomra hullt a rőt ligetben

NAGYBETEG ŐSZ AUTOMNE MALADE

Imádott ősz te nagybeteg
Meghalsz ha orkán dúlja majd a rózsakerteket
Ha leesett a hó a
Szőlőkarókra

Szegény kis ősz
Az ért gyümölcsök és havak
Gazdag fehérségébe halj
Fönn a magasban
Már karvalyok köröznek
A csacska zöldhajú kis hablányok fölött
Kik sohasem szerettek
Messzi mezsgyék között
Szarvasok üzekednek

Ó hogy szeretem én bús évszak ezt a zsongást
Hangját a magától hulló gyümölcsnek
A szelet és erdőt ahogy lásd
Elejti levelét egyenként mint a könnyet

A lombot
Ha lehullik
Egy vonat ha
Elhúz itt
Az életet
Ha múlik

G. APOLLINAIRE

LAPUNK TARTALMÁBÓL

A képviselő-testületi ülésekre készült beszámolók - Riport Kiss Miklós szövetkezeti elnökkel

Nagybani zöldségpiac Turán? - Sára Sándor köszöntése - Becker Pál fogadóórájáról

Könyvismertetés

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSÉRŐL

Október 25-én volt a testület munkaterv szerinti ülése. A meghívón a következő napirendi pontok szerepeltek:

1. Beszámoló a Sport Club (TKSC) tevékenységéről
2. Az állategészségügy helyzete
3. A Szociális Otthon tevékenysége
4. A kóztisztviselői rendelet-tervezet elfogadása

A napirend elfogadása előtt szót kért Szabó József képviselő és a Község Könyvtár ablakában elhelyezett falújsággal, valamint az iskolai hangosbemondó használatával kapcsolatban tett fel kérdéseket

A könyvtár ablakában lévő falújság eredetileg a Turai Hírlapnak készült fotók elhelyezésére volt tervezve, de aztán a "Turai Színek" felírat, illetve a "Napraforgó" gyermek fotószakkor került a fejrészre. Most pedig már a Pro Patria Hagyományörző Szövetség vezetői is szerepelnek a falújságon főszerkesztői (Takács Pál), illetve szerkesztői (pl. Szarvas László) minőségben.

- Ki nevezte ki őket? - hangzott a kérdés, melyre a jelenlévők közül senki sem tudott válaszolni.

Az iskolai hangosbemondó témái között rendszeresen szerepel a Hagyományörző Szövetség "reklámozása". Így a gyermekszervezetről szóló iskolai tájékoztatás igen egyoldalú, semlegességről nem lehet beszélni.

- Az iskola igazgatójának engedélyével történik ez? - hangzott a következő kérdés.

Koles Mihály képviselő megjegyezte, "ha a hagyományörző csapat helyett a cserkészcsapatot reklámozták volna, illetve reklámoznák így, akkor valószínű ennek a Dabas-Sári úgyszólamód hasonló következményei lennének az iskolában".

Erdélyi Ágnes megbízott iskolaigazgató a váratlan kérdésre elmondta, hogy az iskolában nem történt szerkesztő kinevezése. Az iskolában működik fotószakkor, amelynek "Napraforgó" a neve és Takács Pál vezeti.

A hangosítóval kapcsolatos téma bonyolultabb. Véleménye szerint - mivel a kérdés ezen a szinten kerül szóba - az Oktatási Bizottságnak és a Képviselő-testületnek állást kellene foglalnia arról, hogy a gyermekszervezetek milyen mértékben használhatják fel az iskolát saját céljakra. A Hagyományörző Szövetség országos vezetői a mi iskolánkban dolgoznak. Ez sok szempontból speciális helyzetet teremt. Megjegyezte: Nem tud arról, hogy a hangosítót kezelő más gyermekszervezetek hirdetésre vonatkozó kérését megtagadta volna.

Kardoss Imre hozzászólásában elmondta, hogy meglepte a felvetés. Az iskolá-

ban nagyszünetekben a hangosbemondó leközli a hirdetéseket. Nem talál kivétve-
lőt abban, hogy bármelyik szervezet hirdetése leközlésre kerül. Saját eseményeit mindenki úgy közölje, hogy az más érdekét ne sértse.

Kálna Tibor fontosnak tartotta kiemelni, hogy általánosságban jelentős javulás tapasztalható az iskolában az elmúlt esztendőkhöz képest. Külön szót az október 6-i megemlékezésről, méltatta annak összeállítását, rendezőit.

Megemlítette az október 23-i iskolai megemlékezéssel kapcsolatban, hogy szemben az országos gyakorlattal (ahol általában elhagyták vagy "összecsapták" a megemlékezéseket) a turai iskolában megadták az unnepség méltó rangját: az intézmény dolgozói és tanulói szinte "templomi áhitattal" rendkívül fegyelméletten hallgatták az unnepi összeállítást.

A hangosbemondó használatával kapcsolatban kifejtette, hogy nem tart helyesnek semmiféle tiltást, helyette megfelelő szabályozásra van szükség, hogy a hangosbemondót ne lehessen használni az igazgató megkerülésével, engedélye nélkül. S ezáltal a gyermekszervezetek közötti valós esélyegyenlőség biztosítva legyen.

A megbízott igazgató kijelentette, nem fogja engedni, hogy bármelyik szervezet felborítsa a kialakulóban lévő konszolidálódást. Az iskolában nem lehet ellenséges légkörben dolgozni. Különbséget kell azonban tenni hír és propaganda között.

Befejezésül Tóth István elmondta, hogy ezen problémák megoldását az iskolaszéktől várja. Az iskolában oda kell figyelni, hogy az egyes szervezetek ne hangsúlyozzák túl a maguk fontosságát. A hirdetési anyagokról tájékoztatni kell az iskola igazgatóját.

A rövid kitérő után kerül sor a napirendi elfogadására, majd az első téma megvitatására. (A Beszámoló a 15. oldalon olvasható.)

Először Kuti József ismertette az Oktatási és Kulturalis Bizottság állásfoglalását az anyaggal kapcsolatban. Kiemelte az új kézilabdapálya fontosságát, amelynek létesítésének támogatását a következő évi költségvetés tervezésénél figyelembe kell venni. A legérzékenyebb kérdése a kézilabdapálya helyére vonatkozott, amely még nincs eldöntve.

Sára András, a Club elnöke válaszában elmondta, hogy ez most a legégetőbb probléma, megoldást kell találni. A testület végül úgy döntött, hogy a februári ülésre kéri a TKSK vezetőségének javaslatát a témában.

A második napirendi ponthoz, az állategészségügy helyzetéről szóló beszámolóhoz (mely a 3. oldalon található) Koles Mihály a "marhalevéllé" és az elszaporodott kóbor ebekkel kapcsolatban tett fel kérdéseket.

Dr. Dobos László válaszában elmondta, hogy mindenki koteles marhalevélet kiállítani, aki állatot elad. Azonban hosszú időnek kell eltelnie ahhoz, hogy ez a gyakorlat kialakuljon.

A kóbor ebek kilövését csak atatópuskával lehet végezni, s ez az állatorvos feladata. Bejelentette, hogy állatgyógyszerek forgalmazására kért és kapott engedélyt.

A Szociális Otthon vezetőjének (3. oldalon olvasható) beszámolójával kapcsolatban kevés kérdés született, inkább egy ki nem mondott elismerést lehetett érezni az ott dolgozó emberek felé. **Csatóné Kerek Erzsébet**, a Szociális Otthon vezetője szóbeli kiegészítésként elmondta, hogy a tavalyi évhez képest nem változott a fekvőbeteg száma. A betegségek és hiányzások miatt nagyon nagy terhet, megfeszített munkát kíván az otthon dolgozóitól. Hónapok óta keres gondozónót, de sajnos az oregek közé senki nem jön szívesen. Beszélt az orvosi ellátás problémáiról és az önkormányzattal való közvetlenebb kapcsolatartás szükségességéről. Kérte a testületet, hogy a korábban beadott levél alapján az urnahelyek kialakításáról gondoskodjon.

A negyedik napirendi pont a kóztisztviselői rendelettervezet tárgyalása volt. Ez a téma már másodszor került megvitatásra, ennek ellenére sokan szövezték hozzá. Végül a testület 12 szavazattal és 2 tartózkodással elfogadta.

Az "egyebek" között első helyen szerepelt a Szent János soron, a "palántások" területén kialakításra kerülő 10 db építési telek eladásának meghirdetése. A telkek induló árát 400 Ft/m²-ben állapította meg a testület, melyet egy összegben kell befizetni. A telkekre történő jelentkezés határideje 1993. december 31.

Ez követően telekértékesítések és vevőkijelölések visszavonása került tárgyalásra. A testület úgy foglalt állást, területet eladni nem kíván (99/1993. sz. határozat).

A bérbeadások lehetőségének a vizsgálatát a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság kapta feladatát.

A 13/1993. sz. szociális ellátásokról szóló rendelet módosítása, majd szociális kérdésekben benyújtott fellebbezések megvitatása után végetért az ülés.

S. M.

ANYAKÖNYVI ADATOK

1993. október havi

Születés

Bu Szilvia	(1993. 09.17.)
Farkas Gábor	(1993. 09.18.)
Gódor Petra	(1993. 08.20.)
Gyenes Nikoletta	(1993. 09.02.)
Nyikos Patrik	(1993. 08.26.)
Scheigl Alex Simon	(1993. 08.27.)
Seszták Alexandra	(1993. 09.20.)
Szabó Mónika	(1993. 09.01.)
Szénási Dezső	(1993. 09.03.)
Tihanyi Kármén	(1993. 07.28.)
Tóth Martin	(1993. 09.13.)
Tóth Zsófia	(1993. 07.22.)
Varga Balázs	(1993. 09.01.)

Házasságkötés

Lakatos László - Szénási Teréz
Seres Sándor - Gál Anikó
Szekeres Ferenc - Seres Lívia
Szénási Bertalan - Farkas Katalin
Szénási Dezső - Dencs Elvira Iren

Halálozás

Bakos Ilona (78 éves)	Rákóczi út 9.
Gólya Mihályné sz. Gólya Mária (59 éves)	Szent János sor 27.
Győri István (65 éves)	Zsámboki út 52.
Kis Lászlóné sz. Bereczki Erzsébet (58 éves)	Vörösmarty út 10/a.
Kuthi Péterné Sára Veronika (87 éves)	Temető út 6.
Maczkó László (66 éves)	Petőfi tér 13.
Szabó László (63 éves)	Vasút út 44.
Szilágyi József (74 éves)	Petőfi tér 39.
Tóth Pál (70 éves)	Park út 2.
Varga Mihály (71 éves)	Zsámboki út 17.
Vaskó István (77 éves)	Hatvani út 11/b.

AZ ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ-TESTÜLET KÖVETKEZŐ ÜLÉSE

1993. november 29-én (hétfő) 9 órakor lesz

Napirend:

1. Jelentés a Műszaki Ellátó szervezet munkájáról
2. Beszámoló a Művelődési Ház tevékenységéről
3. A községi könyvtár helyzete

BESZÁMOLÓ

A SZOCIÁLIS OTTHON 1993. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Tisztelt Képviselő-testület!

Egy évvel ezelőtt adtam számot Önöknek intézményünk akkori állapotáról és tevékenységéről. Amikor egy ilyen típusú intézményről beszélni kell - érzésem szerint - elsősorban az emberi tényezőket kell előtérbe helyezni és azután beszélünk a gazdálkodásról.

A férőhelyek számában nem történt változás, jelenleg is 65 fő. A most elhelyezésre várók száma 10, ebből 8 férfi és két nő. A férőhely kihasználtság a mai napig 100 %-os. Az elmúlt évhez képest tovább emelkedett a helyből bekerülők száma, jelenleg 13. Sok a faluból étkezést kérők száma, amit kapacitás hiányában nem tudunk kielégíteni, pedig véleményem szerint a segítségnyújtásnak ez lehetne a legegyszerűbb és kevésbé költséges formája. A tavalyi évhez képest nem változott a fekvőbetegek száma, most is eléri a 30 %-ot.

Sajnos az orvosi rendelések száma csökken, a heti egy óras rendelést sem tartja meg gyakran az orvos. A fennjárók részére - bár betegség miatt igen alacsony gondozónői létszámmal dolgoztunk egész évben - a foglalkoztatást és a lakók részéről igényelt és megszokott programokat megszereztük (farsang, névnapok, társasjátékok stb.) Az ez évi 4 napos üdülés Szurdokpüspökiben volt nagyon kellemes időtöltéssel.

Az 1993. évi költségvetés összetevői:	
állami normatíva:	12.116.- eFt
A hivatal által adott támogatás	1.168.- eFt
Saját bevétel	4.239.- eFt
1992. évi pénzmaradvány	2.968.- eFt
Központi bérfejlesztés TB-vel együtt:	383.- eFt
Összesen:	20.874.- eFt

Az intézet gázfűtésre való átalakításának költségeit teljes egészében a hivatal vállalta át. A pénzmaradványból képzett tartalék lehetővé tette 1 db mosodai mángorló vásárlását.

Ebből a pénzből fedeztük az intézet belső úthálózatának teljes felújítását (970.- eFt), meszelés, mázolás, női épület lépcsőjének felújítása, ugyanott, és az ebédelőben lambériázás, éjjeliszekrények, heverők cseréje (részleges) és az évek óta halogatott textiláru vásárlása (felső, alsó ruházat).

Az említett munkák, beszerzések után is tudunk tartalékolni mintegy egy millió Ft-ot 1994. évre. Ez annál is inkább szükséges, mivel az állami költségvetés nem irányoz elő a költségvetési szervek részére automatizmust. Ez elég meglepő, ha csak a megnövekedett ÁFA terhekre gondolok is. Tehát a rosszabbodó viszonyok között tartani kell a színvonalat.

Az ez évben kapott bérfejlesztés (a hivataltól kapott 30 % és a központi bérintézkedés, átlagosan havi 2113.- Ft-tal növelte a béreket. Az idejélemezésre fordítható norma 95.- Ft/nap/fő. Ezt a jövő évben meg kell növelni, mivel már ez évben meg kellett emelni az előirányzatot.

Sertéstartás az idén is van, gazdaságos, még jövőre is lesz amíg a takarmány el nem fogy, a későbbiekben meg csak reménykedni lehet egy kedvezőbb gazdasági változásban.

Érzelkelhető megtakarítás van a villamosenergiánál és a fűtésnél az előirányzathoz képest. Viszont az is igaz, hogy ez az év nem mérvadó, hiszen a gázfűtést csak márciusban kezdtük el.

Az a meglátásom, hogy a hivatallal szorosabb kapcsolatot kell kialakítani. Igényelnék legalább negyedévenként egy érdeklődő beszélgetést, ebben úgy gondolom nekem is lehetne előbbre lépniem.

A beszámolóval kapcsolatos észrevételeiket, kérdéseiket, javaslataikat várom.

Tura, 1993. október 15.

*Csatóné Kerek Erzsébet
igazgató*

BESZÁMOLÓ

az állategészségügy helyzetéről.

Tisztelt Képviselő-testület!

Tura község állatorvosi teendőit a Polgármesteri Hivatal közalkalmazottjaként látom el. A szakmai felügyeletet a Pest megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Allomás gyakorolja.

Munkakörömbe tartozik a község hatósági állatorvosi feladatainak, illetve a kistermelői állatállományok állategészségügyi teendőinek ellátása.

Munkámat az Állategészségügyi Szabályzat, illetve egyéb érvényben lévő jogszabályok és rendeletek alapján végzem.

Beszámolóm az elmúlt egy éves időszakot fogja át. A község állategészségügyi helyzetét állatfajonként kívánom ismertetni.

Szarvasmarha - egészségügy:

A községben 18 udvarban 65 szarvasmarhát tartanak, ebből 26 tehén, 8 növendék üsző, 21 hízbika, 10 itatásos borjú. Mint a 18 udvar TBC-től, leukóziástól, brucellózistól mentes, egyedileg minden állat negatív.

Juhégszégügy:

A község határában két juhászati működik, a létszám 600-700 között van. A jogszabályban előírt állománysemlék és megelőző állategészségügyi kezelések megtörténtek.

Sertéségszégügy:

Az átlagos sertéslétszám 1000-1200 között van. Bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző betegség nem fordult elő. A sertéselhullás 1 % alatt van az egész állományra vonatkoztatva. A vásárok után jelentkező E.coli hasmenés okozta kiesés ebben az évben csökkent. Az állomány ebben az évben is kétszer részesült sertésorban elleni védőoltásban. A tenyészállatok száma a korábbiakhoz képest nem változott (12-20 anyakoca).

A gyakrabban előforduló megbetegedések: emésztőszervi betegségek (gyomor-bélgyulladás, orsóférgesség), légzőszervi betegségek, külső paraziták okozta betegségek (rühösség, tetveség).

Baromfiégszégügy:

Az átlaglétszám 30-40.000 között van. Bejelentési kötelezettségű betegség nem fordult elő. A megelőzhető és kezelhető betegségekre széles gyógyszerkál áll rendelkezésre (légző és emésztőszervi betegségek, vitaminkiegészítők).

Nyúlegészségügy:

A tenyészállat létszám 4-500 között van. A tenyésztési kedv az aktuális felvásárlási, illetve takarmányának függvényében gyorsan változhat.

Lőegészségügy:

Létszám: 23. Az állomány fertőző kevésvérűségtől és takonykóról mentes.

Vesztség elleni védekezés:

Az eblétszám: 1200. Az ebek vesztség elleni védőoltása megtörtént. Ebben az évben a község területén vesztség nem fordult elő.

Egyéb hatósági állategészségügyi feladatok:

1. Állatforgalom felügyelete (vásár, piac, felvásárlás).
2. Állathulla megsemmisítés ellenőrzése (döggút).
3. Élelmiszer-ellenőrzés (üzletek, vágóhíd).
4. Láp- terményforgalom ellenőrzése.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem jelentésem megvitatását és elfogadását.

Tura, 1993. október 18.

*Dr. Dobos László
állatorvos*

ÍGY LÁTJA KISS MIKLÓS - SZÖVETKEZETI ELNÖK

1992. márciusától megbízott elnök, majd az 1992. december 18-i közgyűléstől elnök. Ezen a közgyűlésen Ön a legnagyobb szavazatszámmal került az igazgatóságba. A szervezetzeti átalakulás nehéz időszakában vállalta el az elnöki funkciót. Nem félt a feladattól?

A feladattól nem félttem, hiszen 1971. óta ugyanebben a Tsz-ben dolgozom, ugyanezekkel a munkatársakkal, dolgozókkal. Tulajdonképpen a termelőszövetkezetben generációváltásra került sor másfél évvel ezelőtt, mert a múlt év márciusában nemcsak az elnökünk távozott, hanem a főkönyvelőnk, és jogásznunk is. Ez nagyon komoly feladatot rótt ránk. Szerencsére szót értek egymással az új vezetők. Megbízunk egymásban! Ennek az összefogásnak eredményeképpen a feladatokat tudtuk felgyorsítani, és még most is pénzügyileg fizetőképesek vagyunk, a szövetkezet létezését biztosítani tudjuk.

Kollektív munka eredménye, hogy a Tsz a jelenlegi helyzetében létezik és működik.

Pontosítani szeretném, mert a szánk rájár a régi nyelvre, hogy Tsz., de valójában már egyszerűen turai szövetkezetről van szó. A december 18-i közgyűlésen került sor a megerősítésre, azóta vagyok választott elnök. Tulajdonképpen nagyon sok nehézséggel telt el ez az időszak, mert akarattunkon kívül az elmúlt évben 3 közgyűlést kellett tartani. Az első közgyűlés a vagyon felosztásról tárgyalta, a kulcskérdés ott az volt. Továbbá pontosította az áprilisi közgyűlés a kárpótlási földalapokat, a tagi földalapokat, és a juttatott földalapokat. A második közgyűlés tárgya volt a galgahévízi szövetkezet leváltása. A harmadik közgyűlés pedig a választást foglalta magában, és a szétválást véglegesítette.

A Galgamenti Szövetkezet a község legnagyobb "vállalata". Jelenleg hányan dolgoznak a Szövetkezetben?

304 fő dolgozik a szövetkezetnél jelenleg, de földtulajdonosként közel 3000 fő, vagyontulajdonosként 1700 fő kötődik a szövetkezethez.

1993. igen rossz éve volt a mezőgazdaságnak. A rendkívüli csapadékhány okozta termés kiesés mellett súlyos gond még a gyenge minőség pl. a búzában. Milyen volt a turai szövetkezetben az aratás? Mekkora nagyságú a szövetkezet termés kiesése? Milyen a pénzügyi helyzetük?

1993-as év rendkívüli aszályt hozott, mert általában egy-egy növény, vagy egy téli vetésű növény szokott aszálykárt szenvedni, vagy egy nyári, de hogy minden növény az aszálytól szenvedjen, ilyen még az én életemben nem volt.

A búzatermés 1/3-a lett az 500 vagonnal szemben. (160-170 vagon). A másik dolog a minőségről ez nem mondható el, mert gyakorlatilag olyan minőségű termelt most búzából, mint a bánykúti búza, annak idején a nedves sikkertartalom 40 és 50 % között volt a megszokott 30 %-kal szemben. További gond, hogy a kárpótlási folyamat során egyes lucernatáblák egyéni gazdálkodókhoz kerültek, tehát azok pótlására vetettünk több mint 100 ha. lucernát. Természetes, hogy az aszály miatt annak örültünk, hogy ezek a telepítések egyáltalán nem száradtak ki, viszont ezek termése nagyon csekély az állatállomány takarmányellátásában. 24 vagon szénát kellett vásárolni a szomszédos számboki Tsz-től, 800-1000 Ft/q egységáron.

Reménykedtünk, hogy a napraforgó - amely a szárazságot egyik legjobban tűrő növény - jó termést hoz. 22 q tervvel szemben 18-19 q-t terem. Sajnos 14,70 q átlagterméssel zártuk a betakarítást. A kukorica, a búzához hasonlóan csak töredékét tudja teremni a tervezett 60 q-ás előirányzatnak. A betakarítása még folyamatban van, így rendkívüli gondot okoz. az állatállománynak a takarmányellátása, és a tagok számára megígért földhaszonbérért járó termények kiadása is. Természetesen ennek megoldása érdekében az állatállomány egy részét, a hízómarha ágazatot megszüntetjük. Folyamatban van az értékesítés, az 500 hízómarhából mindössze 100 db van már, így a téli takarmánykészletünk legalább a tehéneknek elegendő lesz.

A kormány is rájött arra, hogy a mezőgazdaság valóban rossz helyzetben van a földadó elengedése, a különböző - aszályval összefüggő támogatások - valamint a vetésért kapott támogatás mellett a szövetkezet egyes vagyontárgyainak értékesítése is segített bennünket, hogy pénzügyileg meg tudtuk oldani ezt a gazdasági évet.

Természetesen 20 milliós hitel is fel kellett vennünk, amelynek visszafizetése nem egyszerű feladat.

Augusztus 25-27-én volt a földárverés második üteme, ezzel a kárpótlási földalap közel 70 %-a gazdára talált.

Az árverések előtti, a Vigyázó Kör által szervezett tájékoztatókon tevékeny szerepet vállalt, amit ezúttal is megköszönök a magam és az egyesület nevében is.

Szerintem érdemes volt megrendezni, így ezek a tájékoztatók is hozzájárultak, hogy mindkét árverés zökkenőmentesen lezajlott. Ezt hogyan látja Ön? Hogyan ítéli meg az árverések lefolyását?

Én nagyon örülök, hogy kedvezően, jól alakult az árverezés, mert mi magunk is nehezen emésztyük meg a sok új törvényt. Az idős embereknek segítenünk kellett, hogy ne károsodjanak ezért, mert nem ismerik az árverés szabályait. Úgy érezzük, hogy ezek a tájékoztatók nagyban hozzájárultak a megértéshez. Ennek köszönhető, hogy egymás között is rendezni tudják, hogy kik azok a személyek, akik maguk kívánják földet művelni, kik azok, akik a szövetkezetnek adják használatba. Fő vonalaiban ezek a területek különváltak, és kezelhetők. Azt tapasztaltam, hogy az árverezésnél a kárpótlásra jogosultak igen gondosan, igen megértően részt vettek a tanácskozásokon (saját érdekükben), és ennek szellemében cselekedtek.

Sokan jutottak, illetve jutnak földhöz az árveréseken, és a részaránytulajdonosok is szabadon rendelkeznek a földjükkel. Vélemény szerint hányan adják a szövetkezetnek bérbe a földjüket?

Vagy megfordítva: Mennyivel csökken a szövetkezet által megművelt földterület?

A termelőszövetkezet összterülete megközelíti a 400 ha-t, a szántóterület a 3100 ha-t. Ehhez képest az a 250-300 ha terület, ahol magánművelést kívánnak folytatni, egyáltalán nem okoz gondot. Sőt az új gazdákkal is kedvező a kapcsolat, mert a termelőszövetkezet eszközeit veszik igénybe, tőlük rendelik meg a szántást, vetést, a kukorica szárítást, tehát minden olyan munkát, amelyre még nincsenek berendezkedve.

Úgy ítéljük meg, hogy egyáltalán nem okoz gondot a szövetkezetnek, hogy ha egyénileg próbálják művelni földjüket. Különösen indokolt ez, amikor a zöldségkultúrát a Galga menti területeken nagyobb arányban fogják termelni nemcsak a kárpótlásra jogosultak, hanem a részarány tulajdonos szövetkezeti tagok is.

Biztosan sokan fogják földjüket a szövetkezetnek bérbe adni. Milyen feltételekkel tudja ezeket bérelni a szövetkezet?

Azok, akik bérleti szerződést szeretnének kötni, hol és kinél jelentkezzenek?

Mi az ügymenet?

Minden földtulajdonossal haszonbérleti szerződést kötünk 1993. november 5-ig a szövetkezet központi irodájában. Az igazgatási és földügyi csoport dolgozói a következőkben felsorolt tulajdoncsoportokkal készítik a szerződéseket:

- A részarányföldtulajdonosokkal, akik az elmúlt években földjára-déket kaptak bevitt aranykoronájuk után.
- A kárpótlottakkal, akik a februári árveréskor lettek földtulajdonosok és a szövetkezettel műveltetik a földjüket.
- A juttatott földtulajdonosokkal, akik ezért jutottak földtulajdonhoz, mert a szövetkezet tagjai és a 30 AK-nál kevesebb földjük volt.

Az 5 éves szerződést kötők számára 12 kg takarmánybúza július 30-i tőzsdei ára a számítás alapja. A 3 éves szerződést kötőknek pedig 10 kg aranykoronánként.

1993-ban 9.- Ft + 90 fillér ÁFA július végén a tőzsdei ár. A küldöttgyűlés határozata értelmében ezen belül a megoszlás

- 40 % kukorica:
- 30 % őszi árpa saját fuvarszökevényével szállítja haza mindenki;
- 30 % őszi búza

- szervestrágya akár 100 %-ig 60 Ft + 6 Ft ÁFA-ért házhoz szállítva;

- alma korlátlanul 10 Ft + 1 Ft ÁFA;

- készpénz.

A termények azonos értékben kicserélhetők. Családon, tulajdonközösségen belül is lehet biztosítani a megadott arányokat.

Azok, akik maguk fogják megmunkálni a földjüket, egyes munkákat (pl. szántást) a szövetkeztől fogják megrendelni? Milyen tarifákkal dolgoznak?

A szövetkezet által elvégzett munkák bértétele ki van adva, mindenki által megismerhető. Ez kb. 50 %-a annak, amit egyénileg végeznek és nem a szövetkezetek. Tehát lényegesen olcsóbbak vagyunk mint más. Természetesen a mai gazdasági helyzetben, amikor nagyon kevés termelt nemcsak a szövetkezetnek, hanem az egyéneknek is, ez nagyon soknak tűnik. Most számoltuk ki, hogy azok a szántások, amelyek pl. a Pap dűlői táblában bérlők részére végeztünk 2100-2200 Ft-ba kerültek hektáronként. (Egyéniek 4000 és 6000 Ft között szántanak fel 1 ha-t).

Milyen nagyságú és összetételű vetésterületeket terveznek a jövő évre?

Gyakorlatilag a 3000 ha-t megközelíti a vetésterv, a szerkezete hasonló, mint az előző években. Mintegy 1000 ha őszi kalászos, ehhez egy 110-120 ha árpa, azonkívül kb. 130 ha rozs és őszi keverék, amely zöld takarmányozásra szolgál a tehenek részére. 500-600 ha között volt az elmúlt évben is a napraforgó, valamint egy 700 ha kukorica és siló együttes területe. Ezentúl lucerna és egyéb próbált vetéseink vannak.

Régi téma községünkben a termálfürdő ügye. Úgy tűnik, az utóbbi hónapokban előrelépések történtek a termálfürdő megvalósítására. Tisztázódtak a vagyoni jogi kérdések: a kút, és közvetlen környéke (131 m²) községé, a körülötte lévő mintegy 17 hektár pedig a szövetkezet fel nem osztott tulajdona. Van-e valamilyen akadálya a tereprendezésnek, és az újabb medencék megépítésének? Véleménye szerint mikor nyitható meg a termálfürdő?

A termálfürdő gondolata nagyon régóta foglalkoztatja a község lakóit és annak a megnyugtató megoldása igazából nem látszott. Az elmúlt időszakban nagyon sok külső érdeklődő volt, akiknek a komolyságát, hozzáállását meg lehetett kérdőjelezni. Ezért határozottunk úgy, hogy az Önkormányzattal - egymást segítve - próbálunk valamilyen megoldást találni. Ennek kapcsán derült ki, hogy a községnek módjában áll az állami tulajdonból a kút központi tulajdonba venni. Természetesen a polgármester úr ennek érdekében eljárta, majd pedig telekkönyvi bejegyzéshez volt szükség ahhoz, hogy egy eszmei terület átkerüljön az Önkormányzathoz, amely a kút közvetlen közelében van. Mindezeknek a végére jártunk.

A továbbiakban sikerült olyan szakembert találni, aki a kút műszaki feladatainak megakadályozását meg tudja oldani. Ennek a szakembernek a szakmai tudása ellenében voltak igényei és az első megoldásban próbáltunk egy hármass szerződést kötni. Ebben az Önkormányzat, a kömentesítést végző személy - aki egyben a fürdő üzemeltetését is vállalná, valamint a szövetkezet kötne egy mással szerződést.

Tekintettel arra, hogy ebben a szerződésben nagyon nehéz lenne tisztázni a mostani vagyoni helyzetet és majdnem bármikor bekövetkező vagyoni állapotnál a jogosítványokat, úgy éreztük, hogy nem oldja meg a problémánkat.

Egy köztes javaslat született, amelynek értelmében a szövetkezet területe megmaradna oly módon, hogy az Önkormányzat az ő tulajdonában lévő területeket mellénk cserélné, és az új jobb oldalát (az Újhegy dűlő felőli oldalát) kérné annak érdekében, hogy kellő terület maradjon. (Annak fejében, hogy a műszaki kömentesítést végző személy a hasznosítás útján a maga költségét tudja fedezni, és az Önkormányzat pedig a strandot ki tudja építeni). Természetesen a szövetkezet sem lenne kismiszve, mert részese lenne a kömentesített vízből, amelynek fűtésére szintén szervezni fog termelési folyamatot.

A vagyoni jogi helyzet rendezése után milyen terveid vannak a szövetkezetnek?

Szeretném elmondani, hogy a vagyoni helyzet nem úgy értékelendő, mint a múltban, mert ahogy minden földnek tulajdonosa lesz, a káptóllási törvény végrehajtása és a földkiadás megvalósítása után, ugyanúgy igaz ez a vagyoni is. Tehát amikor azt mondtam, hogy 1700 ember kötődik a szövetkezethez (sőt még több a külső üzletrész tulajdonosokkal együtt), akkor el kell mondanom, hogy tulajdonképpen itt nem a szövetkezeté semmi, hanem ezeknek az embereknek a közösségé.

A kérdés az, hogy ez a közösség hogyan ítéli meg a mi munkánkat? Abban az esetben, ha mi tudjuk ezt a vagyont úgy működtetni, ahogy számukra hasznos, az emberek egy részének munkát ad, egy részüknek a különböző járandóságát a használt eszközökért,

akkor marad. Természetes, hogy a közelmúltban még az volt a kérdés, hogy izeire szedik-e szét a szövetkezetet, amikor a csoportos kiválás intézményéről próbálták tárgyalni a parlamentben. Amikor a demonstráció és e körüli viták voltak, annak a lényege, hogy megakadályozni az oszthatatlan osztást.

Nyilvánvaló, hogy egy szárító, vagy egy tehenészet értelmesebben nem osztható. A mi véleményünk az, hogy a jelenlegi helyzetben már az ország kormánya érzi, hogy a mezőgazdaságra szükség van, ennek a változtatására - ahogy ő elképzelte - nincs elég pénz, és azok a bizonyos apró támogatások legalább az életbentartást biztosítják. Hogy hogyan tovább? Természetesen akkor tudjuk csak megmondani, ha mindezen túljutunk. Mi úgy éreztük, hogy ötvözetre van szükség. Bizonyára tudnak arról, hogy nemcsak értékesített földet és vagyontárgyakat a szövetkezetet az elmúlt évben hanem pl. a pékségbe bevezettük a földgázt. Azon túl, hogy a hozzájárulást megfizettük, annak a rendszerét kiépítettük, és vásároltunk egy forgókemencét, hogy ne csak a kenyeret, hanem péksüteményt is tudjunk sütni. Ez a fejlesztés az ellátáson túl az eredményességét is segíti a szövetkezeti gazdálkodásnak.

A szövetkezet a malomipartól megvásárolta a turai magtárat. Ha anyagi helyzetünk kedvezően alakul, a terveinkben szerepel - az ellátás javítása érdekében -, hogy ebbe a magtárba beépítünk egy malmot, amelyik a szövetkezet terményének megőrlésén túl, a falu rendelkezésére is áll bérlet formájában. Szeretnénk a vertikumot kiépíteni, és a lisztet nem idegenektől vásárolni. Természetesen a szövetkezet egyéb tevékenységeinél is forog a szerencse, mert vannak olyan tevékenységeink, amelyeknek a helyzete javuló félben van.

Sajnos a csokoládéüzem ellenpélda, mert munkájára a jövő év februártól nem tartanak igényt. Az is természetes, hogy a munkánkat úgy próbáljuk irányítani, hogy ha egy feketei szarvasmarha-telepet megszüntettünk, az ott dolgozókat próbáljuk áthelyezni másik munkahelyre, ahol értelmes munkát tudnak végezni.

Mi a véleménye a község fejlődéséről? A szövetkezet hogyan tud együttműködni az Önkormányzattal?

Én azt érzem, hogy most van olyan vezetése a községnek, aki mindazt a lehetőséget megragadja, amelyet a falu érdeke megkíván. Elteltek rajtunk hosszú évtizedek, amikor egy helyben topogott a község. Most nagyon sok minden került elvégzésre és még nagyon sok minden van előtűnk. Természetes, hogy a szövetkezet lehetőségei sokkal szerényebbek, mint az elmúlt években voltak, de a lehetőségekhez mérten minden esetben segítjük a programok megvalósítását. Amikor a programok indulnak, minden esetben kikérjük a véleményünket, részt veszünk a fejlesztési bizottság ülésein, mert ami a faluban történik, az esetleg területileg is érint bennünket. Hogy hogyan segítünk? Lehet úgy hozzáállni egy dologhoz, hogy azt mondjuk: Nem! De úgy is lehet, hogy pl. egy földcsere - amely ahhoz kell, hogy egy pályázat elinduljon a szennyvíztisztítóműnél -, 2 hét alatt lebonyolódjon és ne félév ki-sajátítást kelljen végezni ahhoz, hogy ez megtörténhessen.

Nem lehet forintban kifejezni azt, hogy ha egy gázvezeték nyomvonalra egy héten belül indulhat, és a szolgalmi jogtól kezdve minden, ami annak érdekében fölmerül, a szövetkezet lemond és az egész rendszer épülhet.

Mindezt nem szeretném így taglálni sorban, hogy mi minden történt. Úgy éreztük, hogy mi ebben a faluban élünk, midannyiunknak az az érdeke, hogy fejlődjön, hogy egészséges környezet, egészséges ivóvíz legyen. Azért sem praktikus ezt így számba venni, mert mi viszont a községtől rendszeresen kapjuk a segítséget. Természetesen bármilyen gondunk van, bizalommal fordulhatunk az Önkormányzathoz, és rendszerint a megoldás irányában történnek a reagálások.

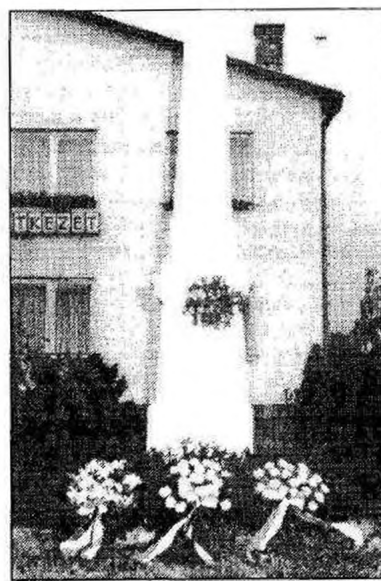
Én ezt azért tartom fontosnak, mert ha körültekintünk az országban, a legtöbb helyen papíron megvolt a rendszerváltás, és nem jöttek rá vidéken, hogy a bajukat maguknak kell megoldani. Ha viszont ezt komolyan végig gondoljuk, akkor csak úgy tudunk talpon maradni az egyre nehezebb helyzetben, hogyha mi komolyan vesszük, hogy egymást segítjük. Én úgy érzem, hogy a mi falunk ebben példát mutat, az együttműködésre van lehetőség, és ebből a falunk és minden lakójának előnye származik.

Köszönöm az interjút a magam és a Szerkesztőség nevében is. Köszönöm azt is, hogy azonnal fogadott. Az 1994-es gazdasági évre pedig eredményes gazdálkodást kívánok a szövetkezet tulajdonosainak.

Sára András

OKTÓBER 6-ÁN

Csendes emlékezéssel, koszorúzásokkal, rövid ünnepségekkel adtunk tiszteletet a 144 évvel ezelőtt kivégzett aradi vértanúknak. Október 5-én délután a Pro Pátria Hagyományörző Szövetség turai tagjai koszorúztak a piac-téri szobornál. Október 6-án délelőtt történelemlidéző ünnepségen vettek részt az általános iskola felső tagozatosai - az iskola udvarán. A műsort Horváth Zoltánné állította össze. Október 6-án délután a cserkészek, a képviselő-testület és a Vigyázó Kör tagjai koszorúztak a Honvéd erdőben, illetve a piac-téri emlékműnél.

OKTÓBER 23.

Hősökre emlékeztünk, a megemlékezés 18 órakor a templomban szentmisével kezdődött, majd a piactéri emlékműnél néhány perccel 19 óra után a Himnusz elénekülésével folytatódott. A polgármester bevezető gondolataiban a szabadság napjainak ünneplését és a hősökre történő kegyeletes emlékezést emelte ki.

"Ünnepelni csak tiszta szívvel van jogunk. Sajnos olyanok is vannak még mindig, akik nem kívánnak megtisztulni akkor szerzett bűneiktől. Nem kívánják sem bevallani, sem megbánni tetteiket. Ahogyan nincs kollektív bűnösség, úgy nincs kollektív bűnbocsánat sem" - mondta.

A polgármester után szintetizátoron létrehozott géppisztoly és géppuska hang-effektusok közepette lekerült a kettős keresztből a takaró vörös lepel. A fegyverzaj harangzúgásba ment át. Barcsi Zsolt és Dusa László gitáros kísérettel énekeltek az örök emberi értékekről, majd cserkészek tisztelegtek virággal és gyertyával a hősi halottak emlékének.

Elhangzott Fekete István 1956. október 31-i levelének részlete Kálna Tibor felolvasásában.

Tollas István Túlélők c. versen Király Boglárka tolmácsolásában. Az Egmond nyitány szívszorító hangjainak elhangzása után Seres József, a gödöllői Gépgyár 1956-os munkástanácsának elnöke mondta el gondolatait.

"Ponyvás teherautókon, helyi "idegenvezetőkkel" kiegészített bandák szedtek össze éjnek idején bennünket, a forradalom leverése után" - emlékezett.

"Mára kiderült, hogy mi nem ellenforradalmárok voltunk, hanem szabadságharcosok, így az akkori idegenvezetők nem turistavezetők voltak, hanem besúgók! Nem kívánjuk büntetni őket, de várjuk megbánásukat. Hogy mindenki megbékélhessen."

A befejező részben Márai Sándor: Mennyből az angyal című versét Tóth Péter László mondta el.

A Szózat és a Rekvium zárótétele után az önkormányzat és a község intézményei, szervezetei nevében Tóth István, Tóth Zs. István, Kiss Miklós, Pintérné Kuti Mária és Tóth Jánosné megkoszorúzták a hősök emlékművét.

TISZTELETTEL, ELISMERÉSSSEL ÉS NAGY SZERETETTEL KÖSZÖNTJÜK

S á r a S á n d o r

Operatort, rendezőt, a Duna TV igazgatóját

60. születésnapján!

Terveinek megvalósításához éppúgy erőt, jó egészséget kívánunk, mint az eredmények-okozta örömeikhez!

A község lakói nevében:

Tura Nagyközség Önkormányzatának
Képviselő-testülete

OKTÓBER 15-ÉN TARTOTTA SORON KÖVETKEZŐ FOGADÓÓRÁJÁT Dr. Becker Pál

országgyűlési képviselő, pénzügyminisztériumi államtitkár.

Bevezetésként két témáról beszélt. Elmondta, hogy nagy jogi csatározás folyik az országban a parlamenti választások időpontját illetően. Az időpont eldöntése a köztársasági elnök kizárólagos joga. E döntéssel szemben ellenjegyzés nincs. Becker Pál szerint az alkotmány világosan fogalmaz.

Az államtitkár úgy látja, hogy a parlamenti választásoknak majus 2. után lenne jó megtörténnie, viszont az önkormányzati választások idejét fél évvel kitolná.

Antall József betegségről is adott rövid tájékoztatást a képviselő. A miniszterelnök úr az 1990-es választásokkal szinte azonos időben vette észre, hogy beteg. Az orvosok - akkor - egy, másfél éves kezelés után számítottak gyógyulásra. Sajnos ez nem következett be, pedig az eltelt 3 es fél év alatt folyamatos kezelés alatt állt.

Jelenleg Kölnben olyan terápiát alkalmaznak nála, amelyet eddig a világon csak 50 embernél hajtottak végre. Antall József jól bírja a beavatkozást, a kormányulések idején állandó telefonösszeköttetésben áll Boross miniszter úrral, aki közvetíti a miniszterelnök véleményét a fontos kérdésekben.

A gyógykezelés végkifejletét ma még nem tudhatjuk, csak reméljük, hogy eredményes lesz, és Antall József egészségesen folytathatja munkáját.

Ezek után kérdések tömegét kapta a képviselő, és nyugodtan elmondhatjuk, hogy azok szinte mindegyike a pénzről szólt, nem egy esetben a kritika és számonkérés hangján. Szóba kerültek árak, bérek, ÁFA-törvény, közalkalmazotti bértábla, gáztörvény, gyógyszerár, energia-árak, az állam által "elherdált" milliárdok, funkcióhalmozó magasrangú állami tisztviselők, a költségvetés hiánya, az AVRT-nél kifizetett végkielegítések, a kormány Várba való költözése, a gyakorlatban nem kivitelezhető törvényalkotás, az APEH munkájának éles bírálata, a munkanélküliség, munkajogi kérdés fő- és mellékállás betöltése esetén, infláció, stb.

A kérdéseket megfogalmazta: Köles Tiborné (Csányi Magdolna), Golya Istvánné (Korsós Aniko), Tóth Zs. Ferencné (Benko Mária), Köles József, Dr. Dobos László, Kálna Tibor, Sára András, Zseli István.

Becker Pál

- Nem feltételezi a gáz jelenlegi árának háromszoros emelkedését. Ha ez életbe lépne januárban, már komoly előkészítő munkának kellene folyni. amiről nem tud.

- Az ÁFA törvény nem fog változni 94-ben.

- A közalkalmazotti bértábla 1994. január 1-en életbe lép. Az A1 kategória 8.000.- Ft. A "beálláshoz" szükséges összeg 50 %-at a központi költségvetés, 30 %-at az önkormányzatok, 20 %-at a TB finanszírozza.

- A jegybanki döntés óta a 94-es költségvetés igen rosszul áll. A magyar jegybank független az államtól. (Fejlett demokráciákban - lásd Anglia - ez elképzelhetetlen.) A bérfejlesztéshez szükséges összeg 50 %-ának felét az önkormányzatoknak kellene állni. Kedvező viszont, hogy amennyiben az önkormányzatok nem vesznek fel ehhez hitelt, az OTP kamatprémiumot fizet számukra.

- Az AVRT-nél kifizetett 60 milliós végkielegítési összegek valóban felháborítóak. De a mai menedzser-világban ilyen végkielegítések vannak! Jogszerűség szempontjából az ügy nem kifogásolható. A dolog etikai oldala már más kérdés.

- Valóban elképzelhető, hogy az APEH munkája nem mindig kifogástalan. Nincs náluk elég jó képzett és megfelelően fizetett szakember, tehát a jövőben mind az APEH-nak, mind a Vám és Pénzügyőrségnek több pénzt kell kapnia, hogy szakértően végezhesse ellenőrzéseit.

- A gyógyszerek árának emelésébe nincs beleszólása az államnak. Azt az Országos Egészségügyi Alap dönti el.

- Becker Pál véleménye is az, hogy ne menjen a kormány a Várba, legalábbis most ne. Ez a költözés 3-5, esetleg 10 milliárdba is belekerülne, mire megvalósulna. Tény azonban, hogy a magyar kormányknak egyszer majd ki kell menni a Parlamentből, mert ott nincs elég hely a különböző főhivatalok, bizottságok számára.

A képviselő még nem döntötte el, hogy indul-e a következő választáson. A jelenlegi "beosztás" feszített tempót diktál. Ha újra az egyetemen tanítana, előadásokat tartana, esetleg publikálna - több ideje jutna a családra. (Becker Daniel Balázs most feléves...). De jólesett, hogy az MDF aszodi alapszervezete már felkérte, hogy induljon...

Jo munkat. jo döntést kívánunk!

Erdélyi Ágnes

TÉNYEK ÉS ADATOK

a magyar oktatáspolitikáról

(A Miniszterelnöki Hivatal közönségkapcsolati Irodájának tájékoztatója 1993/4.)

ELŐSZÓ

Nincsenek tökéletes törvények, vélhetően e mostani közoktatási törvényünk sem az. Mégis, talán joggal hisszük, hogy eredményes, jó munkát végzett a magyar törvényhozás, mikor megalkotta, és figyelemre méltó többséggel elfogadta. Történetéhez természetesen a viták is hozzátartoznak, melyek gazdagították, árnyalták az eredeti elképzelést.

Hiszünk, hogy munkánk során a hazai oktatástörténet legjobb hagyományaira építettünk, de felhasználtuk benne a legújabb nemzetközi tapasztalatokat, normákat is. Ez a törvényünk nem magában való, hanem egy átfogó rendszer része, melyben a szakképzés, a közoktatás, a felsőoktatás, később az akadémiai törvény egymásra épül, átfogóan szabályozva egy, a jövőnk szempontjából meghatározó területet.

De nem maga a megvalósítás. Ennek feladata a pedagógus társadalom munkájától függ. A tanár személyiségét, elhivatottságát ugyanis semmiféle törvény sem pótolhatja. Arról az elhivatott emberről van szó, akinek a rendszerváltozás talán nagyobb traumát okozott, mint másoknak, hiszen komoly dolgok mélyebb újragondolására kényszerült, mint más értelmiségiek. Úgy véljük: az új törvény alkalmas keret lesz arra, hogy kiteljesítse képességeit - ám a korábbtól eltérő körülmények között. Nagyobb szabadsága ugyanis nagyobb felelősséggel párosul - ugyanakkor új köztéttségei is lesznek. Ezek nem adminisztratívák, mint a korábbiak. A polgárként viselkedő szülőknek kell a korábbinál jobban szót értenie, és partnere kell hogy legyen az iskolát részben vagy egészben fenntartó intézményeknek. Mindezt olyan mértékben, ahogy azt a gyerekek érdeke megkívánja.

Ez a törvény ugyanis az ő jövőjükért született.

dr. Mádl Ferenc
miniszter

KÖZOKTATÁS

Az új közoktatási törvényt 1993. július 12-én - a jelenlévő képviselők csaknem kétharmadának támogatásával - fogadta el a magyar országgyűlés. A törvény elfogadása fontos feltétele az oktatásügy megújításának: keretet megőrizik a magyar pedagógia eredményeit, és új esélyt, lehetőséget adnak továbbfejlesztéséhez is.

A közoktatás hosszútávú fejlődését szolgáló törvény sokféle érdek érvényesülését teszi lehetővé. Elsőnek és legfontosabbnak tekinti a gyermek érdekét, éppen ezért - meghosszabbítva az iskolaköteles kor határát - hosszabb idejű általános képzést ír elő. Így egyrészt alaposabb általános műveltséget biztosít, másrészt későbbre tolja a pályaválasztást, a specializációt. A tizenhat éves korukig közismereti tárgyakat tanulóknak több esélyük lesz arra, hogy a pályaválasztáskor érettebben, megfontoltabban döntsenek.

Az oktatás első tíz évét alapvizsga zárja le. Nem lehet ugyanis közömbös, és nem is lehet egyedül a tanár vagy az iskola szabad választásának kérdése, hogy mit tanít az alapképzés ideje alatt. A diákok érdeke azt kívánja, hogy az első tíz év teljesítményét - függetlenül az iskola típusától és helyétől - egységes szempontok alapján bírálják el, hogy ismereteikben ne legyenek lényeges különbségek. Az egységes felkészülést, az alapvizsga követelményeinek való megfelelést a nemzeti alaptantervre épülő kerettantervek teszik lehetővé.

A diákok esélyegyenlőségét garantálja az oktatás ingyenessége is. Nappali tagozaton ingyenes a közoktatás, függetlenül

attól, hogy azt a tanuló egyházi, magán, vagy állami intézménynél veszi igénybe. Ingyenes továbbá az első szakképesítés megszerzése.

A szülők szabadon választhatnak iskolát. Eldönthetik, hogy gyerekeiket önkormányzati, vagy a vallási meggyőződésüknek megfelelő felekezeti óvodába, iskolába íratják be. Lehetőségük van arra is, hogy képviselőjükben jogi személyek iskolát, kollégiumot alapítsanak. Az állam és az önkormányzatok mellett az egyházak, az alapítványok és az egyesületek is szabadon alapíthatnak oktatási intézményeket. Ezek ugyanolyan mértékű támogatást kapnak működésükhöz, mint az állami vagy az önkormányzati iskolák.

Új elme a törvénynek, hogy szervezeti kereteket teremt a szülőknek az iskola munkájába való bekapcsolódásához. Az iskolaszékek a szülők, a nevelőtestület és a fenntartó egyenlő jogú képviselőiből állnak, céljuk az oktató munka segítése, az érdekeltek együttműködésének előmozdítása. Az oktatás tartalmi kérdéseinek, a tanulók minősítésével, osztályzásával kapcsolatos döntések kivételével beleszólhatnak az iskola működési rendjébe, programjában, a fakultatív foglalkozások kínálatának kialakításába és a szülőket anyagilag is érintő ügyekbe.

A helyi érdekek érvényesülését biztosítja az igényekhez és lehetőségekhez alkalmazkodó, rugalmas iskolaszervezet, amelyben a gimnázium 8, 6 vagy 4 évfolyamos is lehet. Oktatási feladataik ellátáshoz az önkormányzatok megkapták a korábban tanácsai kezelésű óvodákat, iskolákat, kollégiumokat és más közoktatási intézményeket. Így maguk dönthetnek, hogy milyen óvodákat, iskolákat tartanak fenn, de lehetőségük van arra is, hogy egymással szövetkezve hozzanak létre és tartsanak fenn intézményeket, vagy más fenntartókkal kössenek erről megállapodást.

A közoktatás ügyeiben első fokon az intézmények fenntartói döntenek. A művelődési miniszter és a minisztérium nem szólhat bele a helyi ügyek intézésébe. A miniszter csak jogszabályokon keresztül és a közoktatás tantervi alapjainak meghatározásával befolyásolhatja a nevelés-oktatás rendszerét. Az óvodák, iskolák, kollégiumok maguk alkotják meg a működésükre vonatkozó legfontosabb szabályokat, az intézmények pedagógiai programját, költségvetését azonban a fenntartók fogadják el, szabják meg. Ezek az előírások teremtik meg az intézmények szakmai önállóságának jogi-szervezeti alapját.

A tankerületi oktatási központok segítik az ágazati szakmai irányítás munkáját. Ellenőrzik, hogy az iskolában folyó munka megfelel-e a jogszabályoknak, a működés feltételeinek. Nem rendelkeznek azonban hatósági jogkörrel, nem adhatnak utasítást, nem vonják felelősségre sem a pedagógust, sem az igazgatót, sem az intézmény fenntartóját. Fontos feladatuk viszont az iskolában folyó pedagógiai munka színvonalának állami ellenőrzése. Erre azért van szükség, hogy az állami vizsgarendszer valóban megfeleljen az európai követelményeknek és a tanulókat az ország bármely pontján lévő önkormányzati, egyházi vagy alapítványi iskolában azonos színvonalon készítsék fel.

Az oktatási törvény olyan új, rugalmas iskolaszervezetet hozott létre, amely gyökeresen eltér az eddigi, a környezet és a gyermek sajátosságaitól független, merev szervezettől. Az egységes iskolarendszerrel, kötelező óratervekkel, módszerekkel, és a tankönyvekkel szakítva lehetővé teszi a gyermek fejlődéséhez igazodó fejlesztést. A 16 éves korig tartó tankötelezettség és az általános iskolához különböző pontokon kapcsolódó középfokú oktatási formák módját adnak arra, hogy a gyerekek képességeiknek, továbbtanulási szándékaiknak, és későbbi elhelyezkedési esélyeiknek megfelelően válasszanak az egyes iskolatípusok között.

KÖNYVISMERTETŐ

John Flournoy Montgomery: Magyarország a vonakodó csatlós

Az elmúlt hetekben jelent meg fenti című könyv a Zrínyi könyvkiadó gondozásában, melyben a volt amerikai nagykövet visszaemlékezéseit olvashatjuk a két háború közti magyar politika nyolc évről. (Fordította dr. Barabás Miklós).

John Flournoy Montgomery 1933 és 1941 között képviselte az Amerikai Egyesült Államokat Budapesten, így közvetlen tanúja volt a II. világháború előtti időszak magyar eseményeinek. Talán ez volt az oka annak, hogy a 46 évvel ezelőtti írt könyve csak most került kiadásra Magyarországon.

Az amerikai diplomata megállapításai - enyhén szólva - eltérnek attól az állásponttól, melyet közel fél évszázadon keresztül hangoztattak itthon. A tárgyilagos véleményalkotás érdekében néhány részletet közlünk a könyvből.

a Szerkesztőség

"Sok ember úgy gondolja, hogy haszontalan dolog tiltakozni, amikor az ember befejezett tényekkel szembesül, olyan tényekkel, amelyeket nem lehet megváltoztatni újabb világháború nélkül. A válaszom erre az, hogy tények a valóságban csak akkor válnak véglegesek, ha mint véglegesen elismerték őket, és hogy egy újabb világháborút az egyetlen orvosságnak feltüntetni egyértelmű olyan defetizmusnak a gyakorlatba való átültetésével, amilyen még nem indokolt.

Mint az Egyesült Államok 1933-tól 1941-ig Magyarországra akkreditált követének, hivatalos megfigyelőhelyem azokban a kritikus években Budapest volt. Egyedülálló hely volt, mert a magyarok, sem nem teutonok, sem nem szlávok, mindig is tudtában voltak annak, hogy két tűz, a német és az orosz imperializmus között élnek. Azokban az években közülünk a legtöbben csak a tüzek egyikét, a német tüzet láttuk. Magyarországon sokkal messzebb látott, mint mi." (13.o.)

"Végül az egész helyzetet összekuszálta az Oroszország ellen indított német támadás. Ez akkor történt, miután már elhagytam Magyarországot, de nem volt váratlan. Nyilvánvaló volt, hogy csak idő kérdése és a két zsarnok egymás torkának esik. Az orosz kommunizmus gyakorlatilag ugyanaz a rendszer, mint a német nemzeti szocializmus. Amint Budapesten mondani szokták, az egyetlen különbség a nácizmus és a bolszevizmus között az, hogy Oroszországban hidegebb van. Mindkettő világalomra törekedett és nemcsak teljességgel könyörtelen volt, hanem ugyanazokat a módszereket is alkalmazta. Az amerikaiak, akik távolabb voltak Oroszországtól és akiket többé-kevésbé elvakított a hitlerizmus iránt érzett gyűlöletük, nem osztották az európaiaknak ezt a nézetét."

"Meglépő azért, hogy a magyarok olyan nagy mértékben rokonszenveztek a szövetségesek ügyével, mint ahogyan azt tették. Tagadhatatlan, hogy nem kaptak bátorítást a demokráciáktól. Mi nem ígértünk nekik semmit - mi csak fenyegetődtünk. Ők mégis bátor szívvel és nagy politikai bölcsességgel ragaszkodtak ahhoz a hagyományhoz, hogy a Nyugat keresztény civilizációjához tartoznak, bár úgy tűnt, hogy a Kelet kereszténytelen civilizációjának szánták őket.

Tagadhatatlan tény, hogy Hitler legjobb kollaboránsai a második világháborúban a csehek, a szlávok és a románok voltak. Magyarország tartott ki a legtovább a német követelésekkel szemben 1944. tavaszáig. Az általunk is támogatott külföldi propaganda azonban sikerrel elferdítette a történelmi tényeket..." (21.o.)

"Kevésbé ismert, hogy Horthy nagyraeszt Nagy-Britannia jóvoltából választották az ország kormányzójává. Az a mód, ahogyan az angolok támogatták őt, körmonfort és körülményes volt. Trowbridge tengernagy, aki a szövetséges misszió vezetője volt Bu-

dapesten, értésre adta, hogy Horthy jó választás lenne. A brit haditengerészetnek talán nagyobb szava volt a dologban, mint a külügyminisztériumnak."

(37.o.)

"Horthy nem szentesíthetett törvényeket és nem utasíthatta el törvények szentesítését. Csak azt kérhette, hogy vegyék újból fontolóra a törvényt. Valójában a helyzete nagymértékben különbözött egy régens (a szerző mindvégig a "regent" és nem a "governor" szót használja könyvében Horthyval kapcsolatban) helyzetétől, ahogyan mi a fogalmat értjük.

Horthy nagyon komolyan vette az alkotmányra tett esküjét, soha nem lépte túl a hatáskörét. A múltra visszatekintve olykor azt szeretném, ha nem lett volna ennyire lelkiismeretes ezen a téren, de végül is nem lehet egyszerre igaza minden bírálójának."

(38.o.)

"A békeszerződésnek egészében véve szankcionálták a kész tényeket, amelyeket Magyarország szomszédai a fegyverszünet ideje alatt teremtettek. A birtoklás, mint oly gyakran, már majdnem maga volt a törvény."

(45.o.)

"Magyarország sohasem felejtette el, hogy amikor 1921. augusztus 21-én az Egyesült Államok békét kötött vele, a szerződésben nem történt említés új határokról. Ez kifejezett gesztus volt a területi revízió felé és a magyarok ilyenként fogták fel."

(47.o.)

"Magyarországon a zsidók biztonságára nagymértékben annak volt köszönhető, hogy milyen törvényeket hoztak korlátozó-sukra. Ezek a törvények ugyanis azt a látszatot keltették, hogy Magyarország eleget tesz a zsarnok követeléseinek, de valójában éppen ezeknek a törvényeknek a segítségével tudott fennmaradni mint menedéket nyújtó oázis. Ha megtagadta volna, hogy bármilyen törvényt is hozzon a zsidók ellen, a zsidók tényleges biztonságának időszaka kétségtelenül sokkal gyorsabban véget ért volna, mint a valóságban.

Az első magyar zsidótörvény valójában kihívás volt Hitlerrel szemben."

(86.o.)

"Amikor a követség első titkára, Travers úr búcsúlátogatást tett a kormányzó-nál, Horthy ezeket mondta neki: "Ne felejtse, hogy ez az úgynevezett hadüzenet nem törvényes: sem a parlament nem hagyta jóvá, sem én nem írtam alá." Nyilvánvaló, hogy amikor Hitler kényszerítette Magyarországot a hadüzenetre, Bárdossy magára vállalta a dolgot. Hogy Bárdossy hazafi volt-e vagy csirkefogó, az vélemény kérdése. Később kivégezték, amiért visszaélt a parlament és a kormányzó jogával.

Roosevelt elnök helyesen értékelte a helyzetet. Tudta, hogy a kis nemzetek hadüzeneteit Hitler kényszerítette ki, s ezért hajlott arra, hogy ne vegyen tudomást róluk. 1942. június 2-án, vagyis fél évre rá, hogy a szovjetek követelték ezt, Roosevelt üzenetet intézett a Kongresszushoz, bejelentve, hogy Románia, Magyarország és Bulgária hadat üzent az Egyesült Államoknak. Hozzájárta azonban üzenetében: "Tudom, hogy ez a három kormány nem a saját kezdeményezésére vagy népe óhajának engedve tette ezt, hanem Hitler eszközöként." A Kongresszus csak 1942. július 18-án jelentette be, hogy hadiállapot áll fenn köztünk és e három nemzet közt."

(130-131.o.)

"1939. tavaszán, amikor Hitler diplomáciai sikereinek csúspontján volt, a magyar nemzeti szocialisták a választásokon a szavazatok 16 százalékát kapták, csaknem ugyanannyit, mint amennyit a kommunisták kaptak az 1945. évi választásokon - és ez a 16 százalékék mindkét esetben nagy mértékben ugyanazoktól a szavazóktól származott."

(113.o.)

NAGYBANI ZÖLDSÉGPIAC TURÁN?

A címben feltett kérdés már jó ideje foglalkoztatja a turai önkormányzatot. A vásártér szilárd burkolatának elkészülte után pedig egyenesen adódott, hogy a területet hasznosítani kell és nemcsak havonta egy alkalommal. Azt hiszem főlegesen elemezni és bizonygatni azt, hogy Tura és környékének helyzete szinte sugallja a helybeni értékesítés szükségességét. Gondoljunk csak az elvesztegetett időre, amikor személygépkocsinkon és utánfutóinkon hosszú kilométereken át zötyköljük a megtermelt zöldséget Budapestre. Mennyivel kellemesebb lenne, ha a kereskedők itt a termelés helyén vásárolnák fel áruinkat ami által több időnk és energiánk maradna a még minőségibb termelésre. Ezekről a gondolatokról vezérelve az önkormányzat meghívta a Hollandiai Wageningeni egyetem Magyarországon tartózkodó munkatársát Nico J. T. de Groot urat. A Gödöllői Agrártudományi Egyetem (GATE) és a Wageningeni Egyetem együttműködése kapcsán lehetőség kínálkozik arra, hogy a turai vásártér zöldségpiaci hasznosításának megvalósíthatósági tanulmányterve készüljön.

Ebből a célból 1993. november 3-án néhány meghívott turai zöldségtermesztő (sajnos elég kevesen jöttek el) jelenlétében de Groot úr előadást tartott a Községházán. Az estnek az volt a célja, hogy a tanulmánytervhez adatokat szerezzen, illetve a termelők figyelmét felhívja a különböző lehetőségekre. De Groot úr elmondta, hogy néhány hete tartózkodik Magyarországon. Ez idő alatt tájékozódott a szövetkezeti és a (magán) kistermelés helyzetéről, valamint az értékesítés problémáiról.

Úgy látja, hogy nálunk nem működik a zöldségpiac, mert a felvásárlók (kereskedők) irányítják az árakat és a piacot. A kistermelők külön-külön nem képesek ellene tenni. Logikusan következik, hogy csak együttesen, közösen képesek helyreállítani a piac egyensúlyát.

De Groot úr javaslata:

- a termelőknek valamilyen érdekvédelmi szervezetbe kell tömörülniük;
- a szervezet irányíthatná a termékek összegyűjtését a már előre felkutatott piaci igényeknek megfelelően, megállapodásokat kötve a felvásárlókkal;

ASZÁLYKÁR ÉS VETÉSI TÁMOGATÁS

Mint azt minden gazdálkodó tuja és a saját bőrén érzi az idei aszály súlyos kárt okozott a mezőgazdaságban. A kalászos gabonák természetesen elmaradt egy jó évben szokásostól. A kukorica termelésnél még súlyosabb az aszálykár. Községünkben plakátok és szórólapok útján értesítettük a gazdálkodókat, hogy lehetőség van az aszálykár mérséklésére. A 114/1993. évi és a 117/1993. sz. Korm. rendelet értelmében kérelmet kellett beadni az F.M. Pest megyei FH-hoz. A Földművelésügyi Hivatal a kérelmet felülvizsgálja, a megítélt támogatást az APEH utalja ki. Mivel Turán sok az 1-2 ha-os gazda (neki az ügyintézés egyénileg többre kerülhet, mint amennyi támogatást kaphatnak), ezért Orbán Imre mg-i ügyintéző gyűjtötte össze a kérelmeket, majd összesítés után továbbította az illetékes hivatalhoz. Sokan éltek a lehetőséggel, de még mindig nem elegendő. Reméljük a jövőben többen fognak élni az ilyen és hasonló lehetőséggel.

Összesen 26,8 ha kukorica, valamint 4,6 ha rozs után nyújtottak be az aszálykár mérséklésére irányuló kérelmet. Az aratási munkák befejezésével megkezdődtek az őszi talajelőkészítő, tápanyagviszaspótló, illetve vetési munkálatok a jövő évi bő termés érdekében.

Aki földtulajdonán vagy bérelt területén saját maga kíván gazdálkodni, vissza nem térítendő állami támogatást igényelhet az őszi vetésű kalászos gabonák vetéséhez. Erről az aszálykár támogatáshoz hasonlóan értesítettük a gazdálkodókat. A beérkezett kérelmek szintén összesítve kerültek az FM. Földművelésügyi Hivatalához benyújtásra. A nagyobb érdeklődés a számokban is megmutatkozik: 44,4 ha-ra igényelték a vetési támogatást. Ez azonban még mindig csak töredéke a magánművelésben lévő földterületeknek.

Az újonnan kialakuló magán, illetve családi gazdaságoknak érdemes figyelemmel kísérni a különböző támogatási formákat. Hiszen támogatást lehet kérni őszi vetésre, tavaszi vetésre, gázolaj vásárlásra, gépmunka végeztetésre, esetleg aszálykára. Ebben minden esetben segítséget kaphatnak a Polgármesteri Hivatal 4. sz. irodájában.

Tura, 1993. november 08.

Orbán Imre
mezőgazdasági ügyintéző

- a faluban kellene a termelőknek összefogni, hogy ne kényeszerüljenek szinte annyira odaadni az árut, amennyiért a vevő megkéri.

Pl. a McDonalds hálózat nálunk is működik és terjed. Ezeknek az üzleteknek nagyon sokféle jó minőségű termékekre van szükségük naponta. Ezeket a feltételeket csak azonos minőségű termékekből lehet teljesíteni, de csak több összetartó termelő képes erre.

Összefoglalva a jó piac létrejöttének feltétele egy összeszerveződő érdekszövetség a termelők között, mert csak így lehet fellépni a piaci maffia ellen. Turán így lehetne kialakítani egy saját piacot, ahol a termékekért felelősséget lehetne vállalni és a termelők érdekeit meg lehetne védeni. Ezen felül a helybeli piac azért is jó, mert az árak kedvezőbbek lehetnek. Ezek után a jelenlevő termelők tettek fel kérdéseket, illetve mondták el a problémáikat.

Úgy gondolom, hogy az esetnek ezt a részét is érdemes (tovább gondolkodás céljából) ismertetni:

- Tudni kellene, hogy mit termelünk és azt fel is vásárolja a piac.
- Az önszerveződő érdekképviselet tudná irányítani a termelést és az értékesítést is. Lehet, hogy egy ember elég lenne a piaci igények felkutatására.
- Magyarországon az a fajta termelés és kereskedelem, amelyet de Groot úr felvázolt, csak nyomokban van jelen. Nem sok remény van összefogásra rövid időn belül.
- Az ilyen fajta termelésnek és kereskedelemnek nincsen hagyománya. Még az is ritkán fordul elő, hogy többen együtt járjanak piacra.
- Nagyon kevés még az úgynevezett nagy termelő, több az utánfutós, másodállásos gazdálkodó, aki odaadja az árut olcsón is "csak ne maradjon meg". Ezzel viszont rontják a többiek esélyeit.
- Tehát a termelőknek a piacon két ellenfele van, a "szomszédom" és a jelenleg a piacot befolyásoló kereskedő.
- Első lépésben azt kellene elérni, hogy csak a kereskedő legyen az "ellenfél". Erre az összefogás a legjobb módszer.
- Senki ne várja a piac szervezését másoktól (kormány, önkormányzat), hanem csak és kizárólag a termelőknek kell elvégezni.

De Groot úr még ismertette a Hollandiai viszonyokat. Náluk a kistermelők szervezik a termelést és a piacot is. A farmerok létrehozta egy szervezetet. Helyet biztosítanak, ahová az árut szállítják. Ide mennek a kereskedők és a felvásárlók. A termékek aukció, árverés útján kerülnek értékesítésre. A termelői oldal garantálja a minőséget és a fajtát, a vevő biztos lehet az áruban, mert a szervezettség erre is garancia.

Minden eladott áru után egy bizonyos százalékot egy alapítványba fizetnek be. Ha nem kel el az összes áru, egy előre meghatározott minimál áron, az alapítvány kifizeti a termelőt. Hollandiában ez a rendszer 100 éve kezdődött el működni.

Magyarországon is valami hasonlót kellene elkezdni. Ehhez el kell dönteni Turán is, hogy akarunk-e együtt szervezeten termelni, mert különben a holland módszer nem működik és maradnak a problémák.

Ez az összejevetel volt az első lépés abból a célból, hogy a már említett megvalósíthatósági tanulmánytervezetet elkészíthessék. Reméljük, hogy közösen el tudunk indítani egy holland típusú termelői és kereskedői gondolkodást és viselkedést, és példát tudunk mutatni másoknak is.

Köles Mihály

EGY ELMARADT INTERJÚ (HELYETT)...

Augusztus elején kaptam felkérést a Turai Hírlap feteleős szerkesztőjétől, hogy készítsék riportot Varga Lászlóval, a Galga Áfész elnökével. Azonnal megpróbáltam felvenni vele a kapcsolatot, de sajnos nem sikerült megtalálnom. A munkahelyén azt az információt kaptam, hogy szabadságon van, s talán nem is jön vissza, mert valószínű nyugdíjba megy. Ezért én gyorsan postáztam (augusztus 6-án) a kérdéseimet, s kértem, hogy írásban válaszoljon ezekre. Telefonon, majd a szeptemberi személyes találkozásunkkor is kaptam ígéreteket, de a kérdéseimre válaszokat nem.

A szeptember 17-i küldöttértekezlet végén ismételtlen megígérte Varga úr, hogy válaszol. Azonban ez is csak ígéret maradt. Ebből következően jogosan felmerül az a feltételezés, hogy a kérdések megválaszolása nem tűri a nyilvánosságát.

Mindenesetre az Áfész elnöke a községet érintő, szövetkezettel kapcsolatos kérdésekben nem engedheti meg, hogy nem válaszol; illetve ha mégis megteszi, az egyértelmű választ jelent.

A három hónappal ezelőtt megfogalmazott kérdések természetesen bővültek az elmúlt idő alatt. Mivel az elnök úr mindezt nem válaszolt, javaslom a Szerkesztőségnek a kérdések lekötését! Így talán vége lesz az időhúzásnak.

Sára András

- 1., Volt olyan híresztelés - bizonyára nem alaptalanul -, hogy egy-két hónapon belül nyugdíjba megy. Mi lehetett az oka ennek a híresztelésnek?
- 2., Milyen a GALGA Áfész helyzete a küldöttgyűlésen elfogadott mérleg-beszámolóhoz képest? Mekkora az adósságállomány? Hogyan lehet az, hogy a jól szervezett Áfész pénzügyi helyzete rossz, a vele kapcsolatban álló Kft pedig anyagilag jól áll? Turán melyik Áfész épületeken van jelzálogkölcsön és milyen összegű?
- 3., Milyen beruházásokat és állóeszköz felújításokat terveznek?
- 4., Igen sokba került a telefonhálózat. Miért került sor ilyen nagyszámú bővítésre, ha csökkentik az Áfész-központ dolgozóinak számát?
- 5., Az Áfész-központ milyen szakembergárdával dolgozik jelenleg? Milyen kvalifikáltságúak? Hány főt bocsátottak el ebben az évben és hányan mentek el önként? Ki döntött az elbocsátásokról? Terveznek-e béremelést?
- 6., Turán több üzletet is terveztek eladni az adósságállomány csökkentése céljából. A helyi küldöttek azonban ezzel nem értettek egyet, így végül elálltak ettől az ötlettől. Viszont több boltot bérbeadtak. Melyik boltokat adták bérbe és miért? Hogyan döntik el, hogy melyiket és milyen feltételekkel adják bérbe?
- 7., A leltárfelvételnél a megállapítottnál mennyivel kevesebbel vették át a készletet a bérbevevők? Milyen árulésfrások történtek?
- 8., A pénztárgépekkel mi történt? Azokat is bérbeadták?
- 9., Az Áfész területén mennyi volt a betörés ebben az évben? Mekkora volt a legnagyobb kár? A biztosítóval a betörési károk milyen mértékben kerültek rendezésre? Mennyi a kintlévőség?

Tisztelt Olvasónk!

Egy községünkben élő, 56-os forradalmár, Vaskó Péter úr levelet juttatott el hozzám, melyben kéri a szerkesztőséget visszaemlékező írásainak közzlésére. Az alábbiakban kedves olvasónk levelére válaszolok:

Kedves Péter bácsi!

Köszönjük, hogy bizalmával és írásával megtisztelte lapunkat.

Megértjük jogos türelmetlenségét és aggályait, de sajnos még továbbra is kérünk kell szíves türelmét és megértését, hiszen írásait - a hozzánk beérkezett anyagok torlódása miatt - csak a következő számunkban tudjuk közzlésni.

Külön köszönjük hozzánk eljuttatott verseit, melyeknek közzlésére folyamatosan nyílik majd mód.

Őszinte tisztelettel és nagyrabecsüléssel:

a szerkesztőbizottság nevében: *Kálna Tibor*

10., Az 1992. február 28-i társasági adó bevallása és az 1993. május 31-i mennyiben tér el? Végeztek-e önellenzést?

11., Mikorra készülnek el a Trines kocsma és Cukrászda közötti területre tervezett épületek?

12., A szeptember 17-i turai küldöttértekezleten (ahol az elnök úr is jelen volt), a tájékoztatóban mindezek a témák legfeljebb csak érintőlegesen kerültek szóba.

Megjegyzem, a legnagyobb "vitát" az váltotta ki, hogy szabad-e magnófelvételt készíteni az értekezletről. Ugyanis az asztalon jól látható helyen a kismagnóm be volt kapcsolva, s volt, aki - egy igazgatási tag - ezt nehezményezte és persze sokan egyet is értettek vele. Történik ez akkor, amikor az Országgyűlés ülését a TV közvetíti, az önkormányzati Képviselő-testületek ülései nyilvánosak és magnófelvétel készül az ülésekről.

Alapvetően ez volt az, ami azt a látszatot keltette, hogy az Áfész ügyeiben titkolnivaló van. Ez késztetett arra, hogy kérdéseimre ismételtlen válasz kérjek, hogy módja legyen az Áfész vezetőségének a dolgok tisztázására. Ezen a küldöttértekezleten a küldötteknek talán a fele, ha ott volt és ők sem igen szóltak. Voltak akik megszokásból hallgattak, de voltak akik azért nem kérdeztek, mert már betefáradtak az állandó elutasításba. Jegyzőkönyvek, emlékeztetők az értekezletekről - tudommal - nem készültek.

Keveset tudnak az emberek az Áfészről. Akik tudnak, hallgatnak. A többség szerint a felső irányításban nem történt változás, a régi mechanizmus működik most is. Az önkormányzattal való együttműködés is csak látszólagos. A Galgalyöngye étterem esetében is csak kényszer ültette tárgyalóasztalhoz az Áfész vezetőséget az Önkormányzat képviselőjével.

Mi a véleménye erről?

Változott-e valami lényegesen az Áfésznél?

13., Az igazgatóságnak mik a tervei az Áfész jövőjét illetően?

Tura, 1993. október

S.A.

A Szerkesztőség megjegyzése:

A Szerkesztőség nem kívánja ezt a módszert a későbbiekben is alkalmazni. Most csak az Áfész körüli mendemondák tisztázása miatt vállaltuk ezt a szokatlan lépést.

Kérjük olvasóinkat is, hogy írják meg véleményüket a kérdésekkel kapcsolatban.

A KIRÁNDULÁS

Az Aszódon megrendezett "Irodalom a természetben" című vetélkedőn egy utazást nyertünk a Kiskunsági Nemzeti Parkba és Kiskőrösre.

A busz reggel korán indult az aszódi iskolától. Az út hosszú és fáradtságos volt, de megérte! Az első megálláskor pávákban gyönyörködhattunk. Megnéztük a Bugaci csárdát is. Onnan elsétáltunk az istállókhöz, és közben védett növényeket láttunk. A lovak igazán szépek voltak! Azután a múzaumba mentünk, ott régi pásztorok ruháival, eszközeivel ismerkedtünk meg. A kitömött állatok is nagyon érdekeltek bennünket.

Később elindultunk Kiskőrösre, hogy megnézzük Petőfi Sándor szülőházát. Megilletődve léptünk be a parasztházba. Régi bútorokat, ruhákat, képeket és használati tárgyakat láttunk. Egy kiállítást is megnéztünk.

Hazafelé a buszon nagyon jó volt a hangulat, megismerkedtünk sok környékbeli gyerekekkel. Este fáradtan megérkeztünk az iskolához, ahol a szülők már vártak bennünket. Ez a szombati nap nagy élményt jelentett nekünk!

A csapatok tagja: 1. csapat: Sára Enikő, Takács András
Benke János

2. csapat: Diós Dániel, Drégeli Ádám
Dodog Dávid és Meleg Zoltán

5.b. osztályos tanulók: (of.: Czira Istvánné)

Az élménybeszámolót írta:

Sára Enikő és Diós Dániel
5.b.

POSTALÁDÁNKBÓL

TISZTELT SZERKESZTŐSÉG!

Köszönjük, hogy Varjú Mihály elnök úr a Turai Hírlap szeptemberi számában megtisztelt bennünket válaszával, de ebből a válaszból akkora félreértés érződik, amit nem hagyhatunk tisztázatlanul.

Nem kifogásoltuk a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság egész tevékenységét, hanem csak néhány kisebb-nagyobb hiányosságra akartuk a figyelmet felhívni!

Belátjuk, hogy a kastély-ügy bonyolultsága meghaladja jogi és közgazdasági ismereteinket, ezért ehhez többet nem szólunk hozzá. Nem találtunk hibát a szemétszállításban, örülünk a már megvalósult és a tervezett közműfejlesztésnek is. Örülünk annak is, hogy az utcanevek és a számozás körüli káoszra már levelünk előtt két évvel is felfigyeltek, és türelmesen várjuk az eredményt. Csak példaként említjük, hogy a Rákóczi út hét mellékutcája közül hatot semmiféle (se hibás, se hibátlan) tábla nem jelöl.

A környezetszépítésről, közterületi parkosításról azonban változatlanul az a véleményünk, hogy az utca nem magánterület, szépítése hozzáértő irányítást, szervezést kíván. Ha mindenkinek "joga van hozzá", hogy azt ültessen az utcára, amit akar, de teljesen csupaszra is teheti a háza előtti területet, akkor a rendezett, kulturált utcakép sohasem születik meg. (Káposzta, krumplicsütemények.) Olyan kérdésekben, hogy hova kell fű, hova az évente 2-3 hónapig díszlő virágok, hogy ki kell-e vágni egy fát vagy elég legallyazni, hogy hova milyen fát kell ültetni - érdemes lenne szakemberek véleményét kérni.

Vannak olyan széles utcák, tágas terek, ahol a fasorok telepítését ugyanúgy meg lehetne kezdeni a csatornaépítés előtt, mint az új vásártér vagy a Kónya-tó körül. Sietni kell, mert a fák lassan nőnek!

Sohasem hiányoltuk a turai lakosság szorgalmát, rendezettségét. Még azt is észrevettük, hogy a telekhatárán belüli területet már a turaiak többsége is fűnyírógéppel tartja rendben, Ők szívesen füvesítenék az utcán, az árokparton is, de úgy gondolják, hogy a mai önkormányzatnak is a fű kiirtásával járnak igazán a kedvében. (Látán a vegyszeres fűirtást hiba lenne népi hagyománnyá szépíteni.)

Levélírás helyett mi is szívesebben vennénk részt egy (lehetőleg politikamentes) településszépítő egyesület munkájában, ha Turán is létrejönne ilyen.

Kérjük, hogy az "alulról" jövő közérdekű javaslatokat ne tekintsek rosszindulatú ellenségeskedésnek, ne vegyék el a lakosság kedvét attól, hogy észrevételeit szóvá tegye, mert több szem többet lát.

Túra, 1993. október 10.

Tóth László Hámori Géza

Nem tekintjük az "alulról" jövő közérdekű javaslatokat rosszindulatú ellenségeskedésnek, amennyiben nem azok.

Több szem többet lát: igaz.

Mi is látjuk az utcán növő káposztákat, és tudjuk az utcatáblák hiányát, hibáját.

DE: létezik ötlet, szándék, terv és vágy, meg létezik az idő, a tér és a lehetőségek korlátja.

Kár, hogy ezt bizonygatunk kell!

A Szerkesztőség

PETŐFI TÉRI ORVOSI RENDELŐK ÁTALAKÍTÁSI MUNKÁLATAI

A Petőfi tér 2. szám alatt működő háziorvosi rendelő, fogászati rendelő - orvosi szoba mellé kialakításra kerül még egy háziorvosi rendelő, ügyeleti - ambuláns - injekciós - fektető szoba, valamint a hétvégén üzemelő ügyelethez szükséges nővéri ügyelet, orvosi pihenő, és a gépkocsivezetői szobák.

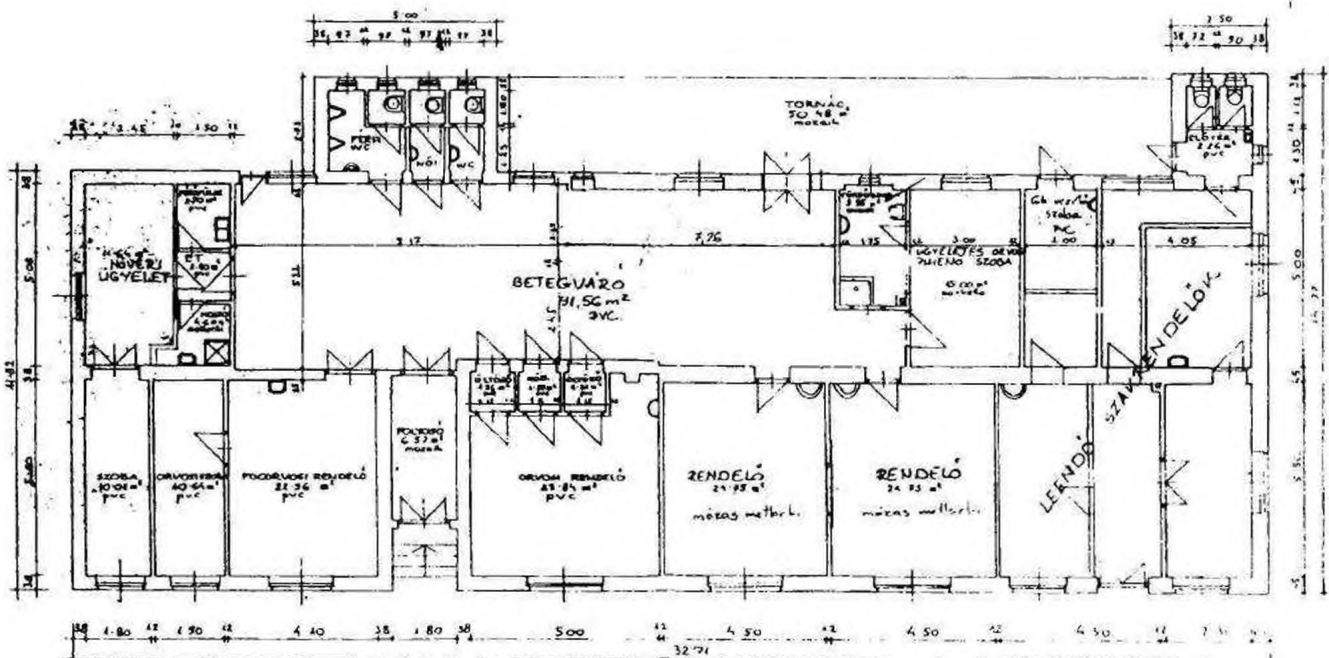
Mindezen átalakítások a volt szolgálati lakások megszüntetésével váltak lehetségessé.

(Dr. Duliskovich Tibor a Kaszinó tér 1. szám alá költözött.)

A leendő szakrendelők a szakhatósági egyeztetések után a későbbiekben kerülnek kialakításra.

Túra, 1993. november 04.

Fülöp Anna
műszaki főelőadó

J E L E N T É S

A Tura Községi Sport Klub tevékenységéről

Jelentésemben az 1992. november 01-től 1993. október 01. napjáig végzett tevékenységről számolok be.

1993. évi tervek és 1992-ből visszamaradt feladatok erősen meghatározták ezen időszak tevékenységét. A lépcsőzetesen befejezésre kerülő fejlesztési munkálatok a következők voltak:

gáz bevezetése és fűtés átállása, villamos energia hálózatbővítés, futballpálya gondozás és befejezés, határoló korlátok megépítése, jegypénztár megépítése, kerítésfal építése, bepucolása, meszelése, kapuk (futball és bejárati) készítése, lőtér épület lebontása majd felépítése raktár épületnek, labdafogó-háló építése, kézilabdához az iskolában játékos feltételek biztosításának megteremtése (labdafogó háló: főpálya és edzőpálya mögé), edzőpálya építés, stb.

Itt utalnám újra vissza az 1992. évi beszámolóra, hogy a sporttelepet nem szabad külön-külön működtetni. Valami megoldást az összevonásra feltétlenül keresni kell.

A versenysport a községben ésszerű határokon belül fejlődő eredményt mutat, melyet a jövőben csak ápolni kell. Fiatalok és diákok igen szép számmal (közel 300 fő, ebből 100 fő kispályás) bekapcsolódtak a sporttevékenységbe.

Célkitűzéseink nagyrésztben megvalósultak. Ezen beszámolón túl a jövő évi terveket, költségvetés tervezettel a futball és kézilabda szakosztály tevékenységét a gazdasági beszámolót mellékelek tartalmazza.

Szeretném a Testületnek megköszönni a sportra történő odafigyelést és kérném, hogy a jövőben is kezelje e tevékenysége kiemelten.

Tudom, az öröm öröm nélkül nem valósulhat meg, éppen ezért sportvezető-társaimmal csak az örömet jegyezzük meg, a problémákat igyekszünk legjobb tudásunk szerint megoldani. Ez a munka óriási energiát emészt fel, a belátható időn belül szükség lesz vezetőváltásra. Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy jelentésemet elfogadni szíveskedjék.

Tura, 1993. október 15.

Sára András
TKSK elnök

1994. évi beruházási terv

Mint a beszámolóban említettem, a kézilabda és futball sporttelepe külön-külön területen működik, így az összevonáshoz KSK telepen 1 db 20x40-es bitumen kézilabda-pálya megépítése válna szükségessé. Kézilabda szakosztályunk 4 csapattal rajtolt az 1993/94. évi bajnokság őszi fordulójában. Változás volt a tavalyi bajnoksághoz képest, hogy csapataink az északi csoportból átkerültek a déli csoportba. Férfi ifjúsági csapataink ez evől hivatalosan vesz részt a bajnokságban. Felnőtt csapatainkhoz jól képzett játékosokat igazoltunk. A férfiaknál a gödöllői és domonyi játékosok, a nőknél Isaszegről átigazolt sportolók erősítik csapatainkat.

A női csapat az őszi forduló a 4. helyen zárta, a férfiak az őszi forduló 1-2. helyének várományosai.

Az eredmények mutatják, hogy egy erősebb csoportban nyújtottunk jobb teljesítményt a tavalyihoz képest. Úgy érezzük, hogy a sportoláshoz szükséges optimális feltételek csak részben vannak biztosítva. Az akadály ennek teljessé tételéhez az, hogy szakosztályunk nem kapott helyet a felújított sporttelepen. Jelenleg "albérlok" vagyunk az általános iskolában.

Örülünk és köszönjük, hogy segítségünkre vannak az edzések és mérkőzések biztosításában, illetve bonyolításában, de mégsem érezzük magunkat igazán otthon. Szeretnénk visszakerülni korábbi otthonunkba, ahol úrraéledt sok év után a szakosztály, a sporttelepre.

Ehhez azonban szükséges lenne egy világítással ellátott kézilabda pályára. Szakosztályunk tagjai ennek létrehozásához felajánlják segítségüket, de kérjük a Tisztelt Képviselő-testület segítségét is.

LABDARÚGÓ SZAKOSZTÁLY

Csapat neve: **FELNÖTT**
Korosztály: 18 év felett
Bajnoki osztály: Megyei II. o. Déli csoport
Elért helyezés: 92/93-as végeredmény 7. helyezés (16 csapatból)
Edző: Lipcsei Zoltán
Edzőszám: Heti 3
Játékoslétszám: 16 fő
Edzés látogatottság: 75-80 %-os
Jelenlegi szereplés: mérsékelt
Egyéb: Felszerelés (sportruházat) biztosítása: KSK által
Szállítás: KSK autóbusszal

Csapat neve: **IFI**
Korosztály: 15-18 évesek
Bajnoki osztály: Megyei II. o. - felnött csapattal együtt -
Elért helyezés: 92/93-as végeredmény 9. helyezés (16 csapatból)
Edző: 1993. tavasz: Vincze Gábor
1993. őszi: Lipcsei Zoltán
Edzőszám: heti 3
Játékoslétszám: 18 fő
Edzés látogatottság: 80 %-os
Jelenlegi szereplés: közepes
Egyéb: Felszerelés (sportruházat) biztosítása: KSK által
Szállítás: KSK autóbusszal a felnött csapattal együtt, az azonos sorsolás miatt

Csapat neve: **SERDÜLŐ I.**
Korosztály: 13-15 évesek
Bajnoki osztály: Körzeti bajnokság
Elért helyezés: 92/93-as körzeti bajnokság I. helyezés
Edző: Tóth M. Imre
Edzőszám: heti 3
Játékos létszám: 20 fő
Edzés látogatottság: 95-100 %-os
Jelenlegi szereplés: jó
Egyéb: Felszerelés (sportruházat) biztosítása: KSK által
Szállítás: KSK autóbusszal

A FELNÖTT, az IFI és SERDÜLŐ I. csapatokon kívül még további három korosztályos csapatot működtetünk a KSK-nál a diáksportkörrel közösen. Ezen csapatainkkal megyei és országos szinten értünk el mostmár második évben kimagasló eredményeket.

- I. korcsoport (3-4 osztályosok) 16 fős létszám (legjobb eredmény: megyei IV. helyezés, kispályás bajnokság)
- II. korcsoport (5-6 osztályosok) 16 fős létszám (legjobb eredmény: körzeti II. hely kispályás bajnokság)
- III. korcsoport (7-8 osztályosok) 18 fős létszám (eredmények: MINIFOCI Országos III. helyezés (terembajnokság!) Nagypályás bajnokság: Országos Területi III. helyezés)

Ezen csapatoknak heti 3 alkalommal tart edzéseket Tóth M. Imre. A Gödöllői Körzeti Labdarúgó Szövetség 1993. októberétől 11-13 évesek számára is szervezett bajnokságot, amelyre beneveztek ezen korú srácainkat. Labdarúgó szakosztályunk 6 korosztályos csapatában összesen 100-110 fő sportoló vesz részt rendszeres sportfoglalkozásokon, edzéseken.

KÉZILABDA SZAKOSZTÁLY

Csapat neve: **FÉRFI - IFI - és FELNÖTT**
Korosztály: IFI: 14-18 év között FELNÖTT: 18 év fölött
Bajnoki osztály: Megyei bajnokság Déli csoport
Elért helyezés: 92/93-as végeredmény 8. helyezés IFI 1993. év ősztől szerepel a bajnokságban
Edző: Urban József (mindkét csapatnak)
Edzőszám: Heti 2
Játékos létszám: 17 fő felnött, 12 fő ifi
Edzés látogatottság: 75-80 %-os
Jelenlegi szereplés: IFI - mérsékelt, FELNÖTT - kiváló
Egyéb: Felszerelés (sportruházat) biztosítása: KSK által
Szállítás: KSK autóbusszal

Csapat neve: **NŐI IFI és FELNÖTT**
Korosztály: IFI 13-18 év között, FELNÖTT 18 év fölött
Bajnoki osztály: Megyei Bajnokság Déli csoport
Elért helyezés: IFI 92/93-as végeredmény 6. helyezés
FELNÖTT 92/93-as végeredmény 6. helyezés
Edző: Tóth István - mindkét csapatnak
Edzőszám: heti 2
Játékos létszám: 12 fő felnött, 12 fő ifi
Edzés látogatottság: 70-75 %-os
Jelenlegi szereplés: IFI - mérsékelt FELNÖTT - mérsékelt
Egyéb: Felszerelés (sportruházat) biztosítása: KSK által
Szállítás: KSK autóbusszal

A kézilabda szakosztály 50-55 főnek biztosít rendszeres versenyszerű sportolási lehetőséget.

OKTÓBERI SPORTEREDMÉNYEK

FOCI

Felnőtt

Farmos	- Tura	1-1	Gól: öngól
Tura	- Üllő	5-1	Gól: Őszi Cs. 2., Jenei L. 2., Pusztai J.
Vecsés	- Tura	1-2	Gól: Jenei L., Lipcsei Z.
Tura	- Táborfalva	2-0	Gól: Lipcsei Z., Jenei L.
Tura	- Vácszentlászló	2-0	Gól: Tóth B., Rózsavölgyi S.

IFI

Farmos	- Tura	2-4	Gól: Tóth Á. 2., Sára P., Sára Á.
Tura	- Üllő	5-1	Gól: Sukaj Zs., Vasas R., Szilágyi J., Matos K., Láng J.
Vecsés	- Tura	2-0	
Tura	- Táborfalva	2-2	Gól: Láng J., öngól
Tura	- Vácszentlászló	6-3	Gól: Tóth Á. 2., Láng J. 2., Matos K., Vasas R.

Serdülő I.

Tura	- Isaszeg	2-2	Gól: Bagó A., Pécsi I.
Isaszeg	- Tura	3-1	Gól: Pécsi I.
Tura	- Pécel	4-0	Gól: Pécsi I., Szabó J., Bagó A., Miró G.
Vácszentlászló	- Tura	0-9	Gól: Pécsi I. 4., Fodor S. 2., Bata B., Miró G., Tóth G.
Tura	- Hévízgyörk	1-1	Gól: Tóth Zs.

Serdülő II.

Isaszeg	- Tura	0-3	Játék nélkül
Tura	- Kerepes	2-0	Gól: Bata I., öngól
Tura	- Szada	3-0	Gól: Szilágyi Sz., Kátai K., Litkei K.
Pécel	- Tura	0-2	Gól: Bata I., Kátai K.

DSK III. korcsoport

Valkó	- Tura	1-2	Gól: Szabó J., Kuti L.
Aszód	- Tura	1-5	Gól: Szabó J. 3., Bagó A., Kuti L.

KÉZILABDA

Női IFI

Tura	- Tóalmás	16-14
Tura	- Maglód	14-15

Női felnőtt

Tura	- Tóalmás	12-14	legjobb dobó: Tóth K. (9)
Tura	- Maglód	37-15	legjobb dobó: Tóth K. (13) Sziltkáné (7)

Férfi IFI

Abony	- Tura	31-10
Tura	- Cegléd	12-29
Tura	- Tököl	8-18

Férfi felnőtt

Dabod	- Tura	29-24	legjobb dobó: Elter (7), Györe (5), Raffai S. (5)
Tura	- Ercsi	33-27	legjobb dobó: Elter (8), Tóth L. (6)
Abony	- Tura	22-22	legjobb dobó: Elter (5), Raffai S. (5)
Tura	- Kocsér	21-15	legjobb dobó: Tóth L. (6), Raffai Z. (6)
Maglód	- Tura	23-41	legjobb dobó: Györe (12), Raffai S. (11)
Tura	- Tököl	26-23	legjobb dobó: Elter (19)

Tóth M. Imre

RÖVID HÍREK

1993. október 19-én (kedden) 18.30-kor a CANTABILE holland kamarakórus hangversenye volt a Turai Plébániatemplomban. Rossini Kis Ünnepi Miséjét adta elő a kórus. (Petite Messe Solennelle)

Szólót énekelt: Iris Giel - szoprán
Marijke Bonkes - alt
Rob Stallinga - tenor
Hans Van Genugten - basszus
Zongorán kísért Hans Eysackers
Harmóniumon játszott Wim Woogd

A hangverseny végén Tóth István polgármester köszönte meg a varázslatos élményt.

Nehéz lenne eldönteni, hogy a kórus énekelt, vagy a hallgatóság tapsolt lelkesebben.

De jó lenne, ha az életben is többször születnének ahhoz hasonló tiszta, megnyugtató, lelket megújító harmóniak, mint amilyenek a holland kórus énekelt!

* * *

Rövid ünnepség volt a Köztársaság úti iskolában október 22-én. A Himnusz közös éneklése után Both Ádám 8. d. osztályos tanuló mondott verset, majd Erdélyi Ágnes mb. igazgató foglalta össze a történelmi esemény lényegét ünnepi beszédében. A megemlékezést a Szózat hangjai zárták.

* * *

Hét tonna(!) papírhulladékot gyűjtöttek az alsó tagozatos tanuló, amiért közel 10.000.-Ft-ot kaptak a MÉH-től. Elismerés illeti a gyerekeket, szülőket, tanítókat és Hubert Zoltánét, aki szervezte és irányította a munkát.

* * *

A képviselő-testület oktatási bizottsága és a polgármester halottak napján felkereste a temetőben nyugvó pedagógusok, más közéleti személyiségek, az 1849-ben, valamint a II. világháborúban elesett hősök sírját.

Egy szál virággal, mécses-gyújtással fejezték ki az élők tiszteletét. Az I. világháborús emlékműnél koszorút helyeztek el.

GÉPJÁRMŰVEZETŐI
TANFOLYAM
INDUL

a turai Művelődési Házban
Jelentkezni lehet a Könyvtárban.

A tanfolyam kezdete:
1993. november 29. hétfő 18 óra
Részletfizetési kedvezmény!

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Takarékszövetkezet,
Póló divatárú (Piac tér), Vasútállomás Újságos Pavilon,
Mini büfé (Honvéd utca), Pékség (Vácszentlászlói út),
Sláger ABC (Zsámboki út), Eliás Zoltán T., Petőfi tér 7.

TURAI HÍRLAP - Közéleti Havilap - III. évfolyam 11. szám

Kiadja a Turai Polgármesteri Hivatal
Felelős kiadó: Tóth István polgármester
Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Szerkesztőbizottság: Erdélyi Ágnes, Kálna Tibor, Köles Mihály
Sára Mihály

Felelős szerkesztő: Kuti József

Levélcím: Polgármesteri Hivatal, 2194. Tura
Készült: 600 példányban a RO-LA Kft. nyomda üzemében Valkón
Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor
Szedés, tördelés: Jandura István Gődöllő Éva u. 11.